

Călușa

BIBLIOTECARULUI

* 5 5 0 0 1 5 4 1 7 *

Biblioteca UMFST

august 1956

CĂLĂUZA BIBLIOTECARULUI

PUBLICAȚIE A MINISTERULUI CULTURII DIN R. P. R.

CUPRINSUL

	Pag.
— Toată atenția cadrelor de bibliotecari	
DAN SIMONESCU — O școală nouă de bibliotecari în R.P.R.	1
IN CINSTEA ZILEI DE 23 AUGUST	4
V. GAFIȚA — Marile idealuri	7
CONCURSUL PENTRU CITIREA LITERATURII „IUBIȚI CARTEA“	
— Participanții despre concurs	10
COMPLETAREA FONDULUI DE CĂRȚI	
BARTOK VIORICA — Organizarea completării fondului de cărți în Regiunea Autonomă Maghiară	13
EUGENIA MIRCEA — Completarea fondului de cărți la biblioteca raională și bibliotecile satești din raionul Romani	15
BIBLIOTECI RAIONALE ȘI SATEȘTI	
— Consfătuirile regionale, mijloc eficient pentru îmbunătățirea muncii cu cartea	17
— Mărirea numărului de cititori la o bibliotecă satească	19
— În sprijinul muncilor agricole de vară	22
BIBLIOTECI SINDICALE	
ION LUPAȘCU — Din munca bibliotecilor din întreprinderile forestiere de exploatare și transporturi	23
Ing. CASIMIR AKERMAN — Bibliotecile în sprijinul producției	25
DIN EXPERIENȚA BIBLIOTECILOR SOVIETICE	
E. STRATANOVSKAIA și A. REZNIKOV — Biblioteca popularizează cartea tehnică	28
BIBLIOTECI ȘTIINȚIFICE	
TEODOR POMPILIU — Din activitatea Bibliotecii Filialei Cluj a Academiei R.P.R.	31
DISCUȚII	
MIRCEA TOMESCU — Definitivarea regulilor de descriere a publicațiilor	33
BIBLIOTECI DIN ALTE ȚĂRI	
GYORI GYORGY — Din activitatea unei biblioteci sindicale	37
ȘTIRI DIN LUMEA CĂRȚILOR ȘI A BIBLIOTECILOR	38
NE SCRIBU CORESPONDENȚII	39
CALENDARUL NOSTRU	43
BIBLIOGRAFIE	46

TOATĂ ATENȚIA CĂUTĂRIILE DE BIBLIOTECARI

Larga dezvoltare a rețelei de biblioteci în anii regimului democrat popular a atras spre făgașul muncii cu cartea un mare număr de oameni de cele mai diferite profesii, cu dragoste pentru nobila muncă de bibliotecar. Datorită eforturilor neobosite depuse de aceștia, bibliotecile noastre au marcat an de an o creștere simțitoare a activității lor, reușind să aducă un aport important în marea operă de culturalizare a celor ce muncesc. Odată cu bibliotecile au crescut și s-au format cadre de bibliotecari, educate în procesul muncii de zi de zi.

Putem spune azi cu mândrie că avem în țara noastră bibliotecari cu o experiență bogată și pricepere ca Mircea Eugenia, bibliotecar șef la biblioteca raională Roman, Solonaru Daria, bibliotecar șef la biblioteca raională Turda, Paniș Hermina, bibliotecar la biblioteca sătească din Ghermănești, raionul Huși, și alții care muncesc cu pasiune și abnegație pentru luminarea maselor, câștigându-și prin activitatea depusă prețuirea și dragostea oamenilor muncii. Ca apreciere a meritelor lor deosebite de către partid și guvern, mulți din aceștia au fost distinși cu Medalia Muncii. Alți bibliotecari au primit din partea Ministerului Culturii insigne de „Evidențiat în munca culturală de masă”.

Trebuie subliniat însă faptul că mulți bibliotecari cu experiență au rămas în urmă cu pregătirea politică, culturală și profesională și din această cauză nu mai pot face față sarcinilor crescînde ce le revin.

Transformările petrecute în țara noastră și îndeplinirea cu succes a primului plan cincinal au făcut să crească cerințele cititorilor față de bibliotecari, de la care așteaptă o îndrumare competentă a lecturii pentru rezolvarea problemelor ce-i preocupă.

Dezvoltarea multilaterală a activității bibliotecilor, impune o și mai bună pregătire culturală, profesională și politică a bibliotecarilor.

Referindu-se la problema cadrelor, Raportul de activitate al C.C. al P.M.R. la cel de-al II-lea Congres al partidului subliniază că, în stadiul actual de dezvoltare, avem nevoie în toate compartimentele vieții de partid și de stat, de cadre cu o temeinică pregătire, energice, harnice, capabile să facă față sarcinilor complexe economice, sociale și culturale legate de cel de-al doilea plan cincinal.

În scopul asigurării unor cadre corespunzătoare la biblioteci, Ministerul Culturii a emis ordinul cu privire la condiționarea exercitării activității în domeniul muncii culturale de masă în raport cu gradul de pregătire școlară a lucrătorilor din acest sector, ceea ce a dus la o îmbunătățire a nivelului cultural al bibliotecarilor. Numeroși bibliotecari care nu îndeplineau condițiile stabilite s-au înscris la cursurile fără frecvență pentru a-și completa studiile. Pilde bune în această privință ne oferă tovarășele Anghel Ecaterina, bibliotecar șef la biblioteca raională din Medgidia, Angelescu Maria, bibliotecar șef la biblioteca raională din Alexandria, Golgojan Nistor, de la biblioteca sătească Izbiceni, regiunea Craiova, care muncesc cu perseverență pentru a-și termina studiile.

Unii bibliotecari au dovedit însă o atitudine formală față de obligația ce și-au asumat-o, renunțând de a continua studiile începute. În alte locuri, acest fapt s-a datorat secțiunilor culturale și bibliotecilor regionale și raionale care nu s-au ocupat de a asigura bibliotecarilor înscriși la cursurile fără frecvență condițiile necesare de învățatură, încărcându-i cu sarcini în afara muncii lor culturale.

Toate acestea fac ca în privința studiilor cerute de ordinul Ministerului menționat mai sus, situația să nu fie încă complet satisfăcătoare. De aceea, datoria secțiunilor culturale regionale este de a îndruma pe bibliotecari să-și termine studiile, creindu-le totodată și condiții bune de învățatură.

Practica a dovedit că nu poate exista un bun bibliotecar fără a avea și o pregătire profesională corespunzătoare. Cel mai bine arată acest lucru exemplul unor bibliotecari cum sînt cei de la bibliotecile raionale din Singeorgiu de Pădure și Hirlău, care au o activitate cu totul nemulțumitoare deoarece socotesc că intrucit au studii corespunzătoare pot face față sarcinilor multiple ale unui bibliotecar, subestimînd importanța calificării profesionale. În schimb cînd bibliotecarii au înțeles necesitatea de a avea o bună pregătire culturală și profesională, cum este, de pildă, cazul tovarășei Dimofte Aurelia, de la biblioteca satească Ripi, raionul Tg. Ocna, și al altora, bibliotecile respective se numără printre cele fruntașe din regiune.

Rămînera în urmă a unor bibliotecari nu este justificată, intrucit sînt suficiente mijloace pentru pregătirea și calificarea lor.

Amintim în primul rînd organizarea practicii de bibliotecar pe lângă bibliotecile regionale și raionale. Acolo unde ea a fost bine organizată, rezultatele s-au reflectat în ridicarea activității bibliotecilor ai căror bibliotecari au urmat această practică. În multe locuri însă se minimizează rolul practicii, nu există preocuparea organizării ei conform programului stabilit, nu se dă atenția cuvenită îndrumării îndeaproape a practicanților de a-și însuși cunoștințele necesare muncii lor viitoare.

Un mijloc eficace pentru pregătirea și calificarea bibliotecarilor sînt cursurile organizate pe scară regională. Din cele constatate pe teren, rezultă că pînă în prezent puține biblioteci regionale au organizat asemenea cursuri, deși au fost prevăzute în mai toate planurile de muncă ale bibliotecilor regionale.

Ținînd seama de importanța cursurilor pe scară regională în formarea cadrelor de bibliotecari, bibliotecile regionale trebuie să treacă de urgență la organizarea lor, luînd din timp măsurile necesare ca ele să se desfășoare în cele mai bune condiții. La aceste cursuri, alături de noile cadre de bibliotecari, să fie atrași și bibliotecarii care au dobîndit din practică oarecare experiență în munca cu cartea, dar care au nevoie să-și completeze cunoștințele în probleme legate de bibliotecă.

Pentru calificarea bibliotecarilor joacă un rol de seamă și seminarul raional. Cînd este bine organizat, seminarul raional oferă posibilitatea unui rodnic schimb de experiență și ajută pe bibliotecari să se orienteze în munca culturală de masă, să cunoască permanent sarcinile instituțiilor în care muncesc. Asemenea rezultate au dat seminariile raionale din Regiunea Autonomă Maghiară unde biblioteca regională sprijină în mod activ buna lor organizare și desfășurare. Nu același lucru se poate spune, de pildă, despre seminariile raionale din regiunea București. Pe lângă faptul că ele se țin cu neregularitate (în raioanele Brărești, Videle, nu s-au ținut de trei luni) se desfășoară în general la un nivel necorespunzător, transformîndu-se în ședințe de instrucție.

Rămâne ca o sarcină importantă a secțiilor culturale și a bibliotecilor regionale și raionale de a traduce în viață îndrumările primite pentru organizarea seminariilor, ceea ce se va reflecta fără îndoială, în creșterea nivelului politic, cultural și profesional al bibliotecarilor din regiune.

Pentru pregătirea cadrelor de bibliotecari Ministerul Culturii a organizat cursul de trei luni la București. Cursul a promovat zece și sute de cadre calificate, care au dovedit în practică eficacitatea lui. De aceea, sînt tot mai mulți cei care ar dori să urmeze acest curs. O altă categorie de bibliotecari, din fericire puțini la număr, cum e cazul tovarășei Cîmpeanu Silvia, bibliotecar șef la biblioteca raională din Salonta, refuză, fără motive întemeiate, să meargă la cursul de 3 luni, dovedind astfel o atitudine nejustă față de problema atât de importantă a calificării profesionale. Nu este însă mai puțin adevărat că, în unele locuri chiar secțiunile culturale și bibliotecile regionale manifestă o insuficiență preocupare de a îndruma pe bibliotecari să participe la cursul de la București, din care cauză trimit la curs un număr de bibliotecari mai mic decît cel programat.

Pregătirea și calificarea bibliotecarilor nu trebuie limitată numai la organizarea de cursuri și folosirea altor forme de învățămînt, ci trebuie să constituie o preocupare permanentă a secțiilor culturale și a bibliotecilor regionale. Semnalăm în această privință ca un aspect pozitiv faptul că unele biblioteci regionale trimit lunar liste de recomandare în care se găsesc enumerate materiale și cărți care ajută bibliotecarul să-și perfecționeze cunoștințele de care are nevoie în munca lui.

Pentru discutarea anumitor probleme profesionale au început să fie organizate tot mai mult consfăturile regionale cu bibliotecarii raionali și sătești.

Folosirea tuturor acestor mijloace pentru pregătirea și calificarea cadrelor poate constitui o cheazășie că într-un viitor apropiat în biblioteci vor fi cadre pricepute, corespunzătoare muncii pe care sînt chemați să o desfășoare.

Atenția care trebuie acordată problemei cadrelor de bibliotecari, grija care trebuie pusă în munca pentru perfecționarea lor continuă, a ieșit în evidență și cu ocazia recentei verificări a cunoștințelor bibliotecarilor efectuată în toate regiunile țării în legătură cu aplicarea Hotărîrii Consiliului de Miniștri, privind noua salarizare a bibliotecarilor. Această acțiune a permis organelor în drept să-și formeze o imagine clară a situației cadrelor bibliotecare din regiune, dîndu-le posibilitatea să ia măsurile necesare înlăturării lipsurilor observate.

Munca de formare a cadrelor de bibliotecari este o muncă vie cu oamenii și ea nu este de loc ușoară. De aceea, secțiunile culturale și bibliotecile regionale trebuie să dea ajutor în munca de zi de zi a cadrelor de bibliotecari, să controleze permanent dacă și cum se ocupă ele înșile de îmbogățirea cunoștințelor politice, culturale și profesionale. Se cere o atenție individuală față de fiecare tovarăș, o cunoaștere a calităților și lipsurilor lui, pentru că numai în felul acesta va putea fi ajutat mai bine.

Actualmente există toate condițiile pentru a îmbunătăți pregătirea și calificarea cadrelor de bibliotecari. Hotărîrea Consiliului de Miniștri privind noua salarizare a lucrătorilor din biblioteci dovedește importanța de care se bucură astăzi acest sector al activității culturale, ca și grija permanentă a partidului și guvernului nostru pentru crearea unor condiții materiale mai bune bibliotecarilor.

Școala nouă de bibliotecari in R.P.R.

DAN SIMONESCU

După instaurarea regimului democratic-popular s-au organizat acțiuni importante în legătură cu culturalizarea maselor populare, cu pregătirea politică și profesională a oamenilor muncii. Pentru pregătirea cadrelor necesare bunei funcționări a instituțiilor culturale de masă, Partidul Muncitoresc Român și Guvernul R.P.R. au înființat în 1950, la București, prima școală de bibliotecari și activiști culturali din țara noastră: „Școala medie tehnică de activiști culturali”. Pentru prima dată la noi se crea o școală cu discipline de învățământ în domeniul științelor bibliotecare, predate într-un ciclu de 3 ani. In lecții teoretice și practice făcute în școală, prin practică la bibliotecile mari ale Capitalei, în timpul școlarității și prin altă practică de 3 luni (semestrul al II-lea al anului III) la bibliotecile regionale și raionale din țară, elevii acestei școli și-au însușit principalele metode de lucru ale biblioteconomiei și bibliografiei științifice. În urma examenului de stat, circa 80—100 absolvenți ai acestei școli au obținut diploma de calificare medie, ca bibliotecari și ca activiști culturali.

O școală similară, de limbă maghiară, a funcționat în același timp la Târgul Mureș dînd și ea două serii de absolvenți.

Prin restructurarea școlilor medii tehnice, școala și-a comprimat disciplinele de învățământ într-un an școlar, 1955—1956. Comprimarea și asimilarea unora din materii au fost posibile, datorită faptului că elevii erau absolvenți ai școlii medii, avînd examenul de maturitate luat. În momentul de față, elevii își desfășoară, controlați, activitatea lor

practică la principalele biblioteci regionale și la cele mai active secții culturale regionale din marile centre ale țării. În curînd vor susține examenul de stat, astfel că, nu putem anticipa asupra rezultatelor obținute. Putem spune însă de pe acum că condensarea materiei într-un ciclu de un an, s-a făcut cu mari eforturi deoarece au fost unele omisiuni de materii la care cu greu am renunțat. De altfel și asimilarea materiilor bibliotecare și de specialitate (activitățile culturale) au fost mai puțin adîncite decît se putea face atunci cînd ciclul era de 3 ani.

Începînd cu 1 septembrie 1956, Ministerul Culturii, pe baza experienței anilor trecuți, a transformat școala într-o instituție cu totul nouă: „Școala tehnică de activiști culturali”. Din titlu, a dispărut calificativul „medie”. Într-adevăr, noua școală primește la examenul de admitere numai absolvenți ai examenului de maturitate (ciclul mediu complet). Profilul școlii este de doi ani, cu o modificare adecvată a programelor analitice la disciplinele de specialitate și anume, la secția de instructori culturali: literatura universală, activitățile culturale, teorie și solfegii, noțiuni de dans popular, actorie și regie. La secția de bibliotecari: bibliografia (tehnica și aplicarea ei la diferite ramuri ale cunoașterii), organizarea fondului de cărți și a cataloagelor, conducerea și organizarea bibliotecilor. Adecvarea programelor analitice se face și la obiectele de cultură generală (limba și literatura romînă, limbile străine), la disciplinele ideologice (marxism-leninism) și la cele speciale (agroteh-

Clasa de bibliotecari în timpul unei ore de practică, în biblioteca școlii (1956).

nica). Școala nouă are cantitatea și în-ternat pentru elevii bursieri. Dat fiind caracterul școlii noi, pregătirea cadrelor de bibliotecari și de activiști culturali nu se va limita la o calificare medie, ci la o calificare superioară.

Este oare necesară o asemenea școală? Desigur că da. Cu cât va fi mai mare atenția acordată unor astfel de școli, cu atât vom avea cadre de bibliotecari și de activiști culturali mai bine pregătite, de care avem încă mare nevoie. Vreau să aduc câteva argumente în favoarea acestei afirmații.

O particularitate principală a orînduirii socialiste este culturalizarea maselor populare. Pătrunderea cărților de știință, artă și literatură în masele largi de cititori a devenit o necesitate în R.P.R. Bibliotecarii nu mai pridesc cu servirea cărților cititorilor din sălile de lectură și celor care împrumută cartea acasă, muncind de dimineață pînă seara, fără întrerupere. Pentru ca marele număr de cărți editate să ajungă în mii-

nile a citi mai mulți cititori, partidul și guvernul au acordat și acordă tot sprijinul înființării și dezvoltării unei vaste rețele de biblioteci de diferite tipuri. După o statistică publicată, existau în R.P.R., în mai 1955, următoarele biblioteci: 5172 biblioteci sindicale, 11.920 biblioteci sătești și pe lângă căminele culturale, 1662 biblioteci ale gospodăriilor colective, 170 biblioteci centrale raionale, 18 biblioteci centrale regionale. Dacă la acest total de 18.492 biblioteci, adăugăm și bibliotecile M.I.P., pe cele ale Academiei R.P.R. pe cele științifice și documentare, pe cele departamentale (ale ministerelor) și pe cele ale instituțiilor și întreprinderilor tehnice și de producție, vom ajunge la un minimum de 20.000 biblioteci. Nu exagerăm, susținînd că fiecare bibliotecă are nevoie, în medie, de 2 bibliotecari; avem deci nevoie de cel puțin 40.000 de bibliotecari profesioniști, tehnicieni ai muncii cu cartea.

Este drept, că unele cadre, le avem deja formate; este cazul unei mari părți a bibliotecarilor actualmente în produc-

ție. Multiple și eficiente sînt mijloacele de perfecționare a pregătirii lor profesionale: cursurile periodice de 3 luni de perfecționare pentru bibliotecarii regionali și raionali, cursurile de 2 luni ale practicanților noi numiți în bibliotecă; cursurile de inițiere și perfecționare ale bibliotecarilor sindicalți, organizate pe 2—3 luni de C.C.S., seminariile lunare pe teme date, cu bibliotecarii sătești (care se țin la raioane) și raionale (care se țin la regiune). O metodă care a dat foarte bune rezultate pentru perfecționarea cadrelor de bibliotecari constă în audierea, pe rînd, a cursurilor de specialitate, corespunzătoare secțiilor care compun o bibliotecă. Astfel, nu de mult s-au terminat, cu real folos, cursurile destinate bibliotecarilor care conduc secțiile metodice și de bibliografie. Cursurile s-au desfășurat teoretic și practic cu aplicare la bibliografia cărților de tehnică și producție. Pe rînd, se vor face cursuri de perfecționare pentru bibliotecarii specializați în lucrările secției de împrumut și sala de lectură, ai secției pentru copii, etc.

Cercetînd în 1955 și 1956 mai multe biblioteci mari din țară, mi-am dat seama de unele progrese realizate în pregătirea cadrelor de bibliotecari, dar și de unele lipsuri. Voi arăta unele dintre lipsuri.

Bibliotecarii au neglijat problemele referitoare la fondurile științifice și documentare. Neglijența constă în ignorarea acestor fonduri, în modul de păstrare, în disprețul acordat lor ca și cum aceste fonduri ar cuprinde numai zgură și nimic demn de preluat în cadrul moștenirii științifice, literare și artistice. Am văzut (de exemplu, la bibliotecile școlare din Gherla) dulapuri închise, sigilate, cu vechi anuare școlare, cu reviste de istorie și arheologie locală, cu opere străine ale clasicilor literaturii universale! În unele părți (de ex., la

Alexandria) aceste fonduri n-au nici o evidență, încît în fiecare clipă ne putem aștepta la consecințele neinventarierii fondurilor științifice și documentare. Cred că problema fondurilor științifice și documentare trebuie pusă cu toată atenția cuvenită, în scopul folosirii lor cît mai complete și mai urgente.

Constatările făcute pe teren și experiența acumulată, mă determină să socot necesar ca în programele analitice ale școlii noi despre care am vorbit mai sus, să se introducă noțiuni de paleografie chirilică, etc., noțiuni despre istoria marilor și vechilor biblioteci din țară, noțiuni despre originea principalelor fonduri de cărți de pe cuprinsul patriei, noțiuni despre descrierea în cataloage și în inventare a cărților și manuscriselor rare, calcularea datelor calendaristice vechi, etc. O școală de calificare profesională superioară nu poate rămîne străină de aceste probleme.

În unele biblioteci, bibliotecarii-conducători (bibliotecarii șefi, directorii) sînt inaccesibili cititorilor din cauza ședințelor lungi și des repetate, de cele mai multe ori pentru chestiuni străine de bibliotecă.

Bibliotecarul trebuie să citească mult și trebuie să nu i se răpească timpul necesar lecturii și informării bibliografice. Uneori ajutorul care i se cere de la Statul popular, etc., el îl poate da și în scris, pe scurt, în esența lui, fără deplasări prelungite și des repetate din localul bibliotecii!

Rolul bibliotecarilor este afit de important pentru pregătirea profesională și politică a oamenilor muncii, pentru progresul cultural-educativ, în general, încît grija de buna lor pregătire trebuie să ne preocupe în mod permanent. „Școala tehnică de activiști culturali” care își deschide ușile în septembrie 1956 este o dovadă că partidul și guvernul dau sprijinul lor prețios în problema pregătirii activiștilor culturali și ai bibliotecarilor.

MARILE IDEALURI

V. GAFIȚA

Cînd în anul 1848 Vasile Alecsandri își trimite chemarea lui vibrantă, strigînd plin de pătos :

„Voi ce stați în adormire, voi ce stați în
[nemîșcare,
N-auziți prin somnul vostru acel glas
[triumfător
Ce se-nalță pîn'la ceruri din a lumii
[deșteptare,

Ca o lungă salutare
Cătr-un falnic viitor?“¹⁾

poetul dădea glas celei mai fierbinți și mai dureroase năzuințe a poporului : dorul de libertate.

„Libertate-n fața lumii a aprins un min-
[dru soare,

Și-acum neamurile toate către dînsul
[atîntesc

Ca un cîrd de vulturi ageri ce eu-aripi
[mîntuioase

Se cere vesel ca să zboare
Cătră soarele ceresc!“²⁾

Imaginea luminoasă a marelui poet exprima nădejdea maselor populare în triumful revoluției care se apropia. Această nădejde și această dorință prindea glas în acea vreme prin pana tuturor poezilor și scriitorilor apropiați de popor. Numele multora nu a rămas legat de creații puternice și numeroase, dar avîntul pe care ei l-au lăsat să răzbată în cuvinte a contribuit la creșterea spirîului revoluționar al anului de răscruce 1848. De abia acum încep să fie scoși de sub cenușa uitării în care-i îngropase burghezia, poeți ca G. Sion, Constantin Aricescu, Ion Catina, Alexandru Depărățeanu, N. Nicolescu, Alexandru Sihieanu, Costache Negri, sau alții, prezența în culori întunecate și deformatoare, ca Gr. Alexandrescu,

Cezar Bolliac, Andrei Mureșanu. Mulți dintre ei, participanți direcți la mișcarea revoluționară, încălziți la „soarele libertății“ pe care-l cînta Vasile Alecsandri, au salutat zorii de libertate și dreptate pe care credeau că-i văd ivindu-se pentru popor. Revoluția trebuia să însemne sfîrșitul suferințelor iobagului, al umilințelor muncitorului, al decăderii țării.

„Haideți frați într-o unjre,
Tara noastră e-n pieire,
Aste ziduri și palate
Unde zac mii de păcate
Haideți a le sfărîma!“³⁾

striga cu glasul său plin de ură și revoltă Ion Catina în al său *Mars revoluționar*. Strigătul și îndemnul, ca și preamărirea libertății ce trebuia cîștigată și totul tuturor poeziilor acelor ani : îndemnul la luptă, îndemnul pentru sfărîmarea vechilor orînduiri nedrepte, pentru a crea altele mai omenești.

Și totuși, peste numai douăzeci și ceva de ani, Mihail Eminescu trebui să strige din nou :

„Zdrobiți orînduiala cea cruntă și
[nedreaptă,
Ce lumea o împarte în mizeri și
[bogați!“⁴⁾

Trecuseră abia două decenii de la marile avînt, de la marile promisiuni care descătușaseră glasul poezilor, și cel mai mare bard al țării arunca iar chemarea sa pentru înfăptuirea acelorasi idealuri.

Istoria ne e cunoscută. Burghezia înspăimîntată de avîntul maselor a șovăit, a dat înapoi, pînă a căzut la înțelegere

3. „Marșul revoluționar“, *Antologia poeziei romînești*, vol. I, E.S.P.L.A., 1954, p. 240.

4. „Împărat și proletar“, *Antologia poeziei romînești*, vol. I, E.S.P.L.A., 1954, p. 374.

1. „Deșteptarea Romîniei“, *Antologia poeziei romînești*, vol. I, E.S.P.L.A., 1954, p. 298.

2. *Ibidem*.

cu boierimea, în schimbul unor avantaje mari pentru ea. Numai din urmărirea creației acelorași poeți, realitatea amară se desprinde cu prisosință.

„Scumpă Moldovă, țară de jale!
Ah! în ce stare tu ai ajuns!
Lasă-mă-a plînge ranele tale,
Căci pînă-n suflet mă simt străpuns“⁵⁾

Sînt cuvintele pe care același Vasile Alecsandri ce vedea, în 1848 apărînd pentru țara lui „soarele libertății“, le adresează Moldovei în 1857. Iar Nicolae Nicolescu scria în oda sa *In memoria celor morți pentru patrie și libertate*:

„Nu, nu vă plîng destinul, ci trista
[nepăsare
Și somnul ce ne ține de moarte
[leşinați,
Plîng laurii virtuții în noapte îngro-
[pați,
Și veșnica rușine și cruda disperare,
Căci n-avem nici morminte, pe care să
[venim
Cu umbrele străbune să plîngem, să
vorbim!“⁶⁾

Cu scurtele tresăriri din preajma anilor Unirii și ai războiului de la 1877, cîntat alături de mișcător de G. Coșbuc, poezia socială a înregistrat înăbușirea tot mai cruntă de către guvernarea a mărețelor idealuri ale poporului.

În această perspectivă a trecutului și pe acest drum, poezia închinată zilei de 23 August apare nu ca o simplă amintire, cu caracter festiv, a unui eveniment oarecare, ci ca izbucnirea celor mai aprinse sentimente care au animat întotdeauna pe poeții apropiați de popor.

În noiembrie 1944, atunci cînd armatele fasciste se mai găseau încă pe o parte din teritoriul patriei noastre, poetul Alexandru Toma își revărsa bucuria caldă în cuvinte de acestea:

„Ne vine dreptatea, ne vine,
Destul cu scrișniri și suspine,
Nălțați grele frunzi aplecate
Robaci din a muncii cetate,
Mijește o rază de bine
În mușed bordei și-n uzine,

5. „Moldova în 1857“, *Antologia poeziei românești*, vol. I, E.S.P.L.A., 1954, p. 304.

6. „În memoria celor morți pentru patrie și libertate“, *Antologia poeziei românești*, vol. I, E.S.P.L.A., 1954, p. 267.

Mijește, — lucește, — răzbate, —
Simți soră? Simți frate?“⁷⁾

Iar tot pe atunci Mihai Beniuc anunța și el vremurile nouă, care se arătau în fața poporului.

„Iată, azi cu mii de cai putere,
Timpuri mari s-anunță pentru noi.
Eu voi fi — se cere, nu se cere —
Toboșar al timpurilor noi.“⁸⁾

Mărețul act de la 23 August, cînd poporul, în frunte cu partidul de avangardă al clasei muncitoare, a răsturnat clica fascistă a lui Antonescu și a pornit la luptă revoluționară pentru dreptate și libertate, tocmai acest eveniment este cel care a făcut să vibreze cu ațîta forță coardele lirei celor doi poeți, ca și ale altora. Ceea ce cu un secol în urmă fusese o dorință, un vis ce ridicase mulțimile, acum era o luminoasă realitate. Existența Uniunii Sovietice și victoria ei măreață asupra fascismului erau o garanție sigură că forțele din afară nu vor mai putea opri încă odată drumul spre o nouă ordine a mulțimii muncitoare.

De atunci, an de an, ziua de 23 August este cîntată cu mai multă căldură, datorită perspectivei tot mai luminoase și mai largi a multelor realizări prin care ea e privită și înțeleasă.

„Zi cu soare, piatră de hotar,
Zi de August douăzeci și trei,
Vii în mintea noastră iar și iar,
Vii să vezi ce fac copiii tăi.“⁹⁾

Aceste versuri sînt scrise după șase ani de același poet care anunța timpurile noi al căror toboșar se dorea. Ele arată mulțumirea luptătorului în fața mărețelor victorii dobîndite. Pentru toți poeții republicii, ziua de 23 August a devenit un prilej de trecere în revistă a realizărilor poporului nostru care construiește socialismul.

În poeziile lor închinare minierilor, olefărilor, strungarilor, petrolistilor, muncitorilor de pe șantiere, țăranilor întovărășiți în mari gospodării colective, poeții cîntă izbînda frumosoaselor idealuri de libertate și dreptate socială pentru care își struniseră lira și înaintașii lor de la 1848.

7. „Ne vine dreptatea“, *Cîntul vieții*, E.S.P.L.A., 1954, p. 317.

8. „Toboșarul timpurilor noi“, *Versuri alese*, E.S.P.L.A., 1955, p. 28.

9. „Letopiseț“, *Marea sărbătoare*, E.S.P.L.A. 1954 (Col. Albina).

Alături de poezi, inima cititorului tresăta de mândrie îndreptătită când recunoaște cele mai diferite și luminoase aspecte ale vieții noi din patria noastră în imaginile poetice tot mai grăitoare ale lui Eugen Jebeleanu despre *Satul lui Sahia*, ale Mariei Banuș *Despre pământ*, ale Ninei Cassian despre „*Ce înseamnă să fii tânăr*”, ale Veronicăi Porumbacu despre *Politehnica Municipality*, ale lui Cicerone Theodorescu despre *Certificatul de alegător* și ale altor altor poezi.

Și poezii maghiari ca și cei germani de la noi nu lipsesc și nu ostensec în a cînta țara liberă în care minoritățile naționale au găsit o patrie adevărată.

Horvath Imre, își încheie vibrantul poem *Pământ însoțit* cu emoționantele versuri:

„Iubesc aceste plaiuri românești,
Cu soarele ce bate în ferești,
Mi-s dragi și munți, și râuri și cîmpie:
Acest pământ mi-e patrie și mie!”¹⁰).

Ce departe sînt aceste vremuri de strigăte pline de jale ale lui V. Alecsandri, Grigore Alexandrescu, Vlahuță și ale celorlalți poezi din timpul orînduirii burghezo-moșierești, care vedeau nedreptăța întinzîndu-se ca o pecingine, din ce în ce mai adînc, în trupul țării!...

Dar poezii cîntînd marile, multele și luminoasele victorii, al căror început trebuie căutat în viltoarea zilelor lui August 1944, nu uită că toate aceste victorii au fost posibile datorită conducerii înțelepte a partidului. De aceea lupta comunistilor înainte și după eliberarea țării găsește un răsunet puternic în lucrările lor, ecou care se concentrează în poezii ca *Mierla lui Ilie Pintilie* de Veronica Porumbacu, *Cîntecul de leagăn al Doncău*, de Marcel Breslașu, *Doftana* de Dumitru Corbea, *Balada tovarășului care a căzut împărțind Scinteia în ilegalitate* de Victor Tulbure, și altele.

Actul de la 23 August nu poate fi despărțit de victoria Armatei Sovietice asupra fasciștilor ce ne ocupaseră țara, eveniment care a constituit condiția esențială a dezvoltării revoluției noastre populare.

De aceea amintirea lui 23 August e legată de sfîrșitul unui război nedrept impus de clica lui Antonescu, de venirea ostașilor sovietici, de pornirea la luptă alături de acești viteji apărători ai umanității împotriva celor mai îndrîjiți dușmani ai civilizației. Aceste sentimente înălțătoare ni le trezește poemul *Războiul* de Mihai Dragomir, în care ziua de 23 August e arătată ca o eliberare morală și spirituală din lanțurile întunericului.

Același sens au și celelalte poezii închinatăe lui 23 August, cum ar fi de exemplu: *Drum de August*, de Eugen Jebeleanu, *Un om și un frate sovietic* de Eugen Frunză, etc. Astfel, poezii dau glas unuia dintre cele mai puternice sentimente ale poporului nostru, acela al prieteniei pentru frații sovietici, care prin jertfa lor în război, prin ajutorul permanent dat în construirea socialismului, prin exemplul lor înălțător, ne-au ajutat să străbatem în cîțiva ani drumuri istorice.

Poezia închinată zilei de 23 August a devenit în felul acesta poezia celor mai mărețe idealuri ale poporului. Ea continuă tradiția poeziei revoluționare, progresiste, legată de aspirațiile din totdeauna ale poporului din țara noastră. Această tradiție s-a ridicat pe o culme pe care înaintașii nu au putut-o visa. Nici chiar poezii. Apărarea vieții noi, a victoriilor noastre, sporierea lor neîncetată, devine o datorie față de înaintași ca și față de urmași.

E o datorie cuvenită zecilor de veacuri de suferință, după care libertatea a fost atît de greu și după atîtea jertfe cîștigată. Această amintire a suferințelor îl face pe Mihai Beniuc să exclame:

„De-ar fi să mi se-npleticească pasul,
Să amurgesc pe drum, să-mi vie ceasul,
Atît aș vrea doar țării să-i mai strig:
Să nu dai libertatea pe nimic!

Iar dacă-ar fi cîndva din nou s-o piardă,
Ar prinde groapa-n care zac să ardă
Și aș ieși cu palōșul afară,
Să-ți apăr libertatea, scumpă țară.”¹¹

11. „Să nu dai libertatea pe nimic”. *Poezii*, E.S.P.L.A., 1955, p. 213.

10. „Pământ însoțit”. *Poezii maghiari din R.P.R.*, E.S.P.L.A., 1955, p. 68.

CONCURSUL pentru citirea literaturii „IUBIȚI CARTEA”

PARTICIPANȚII despre CONCURS

Mii de tineri din țara noastră au trecut cu succes discuțiile finale ale concursului pentru citirea literaturii „Iubiți cartea”, devenind prieteni ai cărții și ai bibliotecilor. În momentul de față alte mii de tineri se pregătesc pentru discuții. Mai peste tot locul unde concursul a izbucit s-a deștept interesul tineretului și să-l antreneze la citirea literaturii recomandate, bibliotecarii au adus un aport de seamă nu numai în organizarea propriu-zisă a concursului, ci și în îndrumarea și pregătirea concurenților.

Iată-o, de pildă, pe tov. Ghiniță Ecaterina, linotipistă la combinatul poligrafic „Casa Scintei”, care nu de mult a căpătat insigna „Prieten al cărții” vorbind cu mindrie despre felul cum s-a pregătit pentru concurs și amintind că a fost de prețioasă în această muncă sprijinul și îndrumările bibliotecii.

PRINTRE PRIMII ÎNSCRIȘI LA CONCURS

„Cînd am aflat pentru prima dată din ziare despre deschiderea concursului permanent „Iubiți cartea” trebuie să recunosc că nu mi-am dat seama de la început de importanța lui. Abia după ce am luat contact cu tov. State Ion bibliotecarul nostru, care mi-a arătat în linii mari scopul concursului, am socotit că trebuie să fiu printre primii care s-au înscris. Pentru mine concursul acesta era cu atît mai bine venit cu cît era tocmai în perioada cînd mă pregăteam pentru calificarea în meseria de linotipistă. Am înțeles că nu voi putea s-ajung o bună lucrătoare la mașina de cules fără să am la bază o cultură literară și deprinderea de a citi în mod curent.

M-am adreșat deci bibliotecii și mi-am procurat întii cărțile din bibliografia obligatorie. După fiecare carte citită nu m-am

mulțumit cu însemnările ce mi-am făcut în caietul meu de studiu, dar am căutat să stau de vorbă și cu bibliotecarul nostru și să verific prin aceste discuții dacă am înțeles bine cartea și dacă am sesizat în mod just toate problemele pe care le ridică.

Cînd a fost vorba de alegerea cărților din bibliografia facultativă, am avut oarecari greutăți. Ași fi dorit să le citesc pe toate, dar timpul nu îngăduia acest lucru, așa încît a trebuit să mă opresc numai la unele din acestea, ceea ce am și făcut, fiind ajutată în alegere de către tovarășul bibliotecar.

Vreau să spun că eu și înainte eram cititoare de cărți, numai că citeam pe apurate fără sistem, cărți care de multe ori nu mă interesau și le lăsam neterminate. Participarea la concurs a însemnat pentru mine o

disciplinare de care aveam nevoie. Ajutată de bibliotecar am învățat nu numai să-mi aleg cărțile, dar și cum trebuie să le citesc ca să trag de pe urma lor maximum de folos.

Această disciplină și-a arătat roadele în fața comisiei pentru discuțiile finale când am avut bucuria să constat că am putut răspunde la toate întrebările ce mi s-au pus.

Acum când am primit brevetul și insigna, eu nu consider concursul terminat. În pri-

mul rind, am căutat să popularizez concursul, mai ales în secția mea, unde mai sînt tineri care trebuie atrași la concurs și pe care voi fi bucuroasă să-î ajut, așa cum am fost ajutată și eu. În al doilea rind, concursul măî continuă pentru mine, deoarece mai sînt atîtea cărți din bibliografie pe care vreau să le citesc, căci socot listele bibliografice ale concursului ca cea mai bună recomandare de cărți pentru noi tineretul".

★

Să dăm acum cuvîntul și unei alte concurente reușite, tov. Cimpan Felicia. Ea este studentă în anul III la Facultatea de Agricultură, și se numără printre cei 800 de studenți ai acestui institut înscrși la concurs și din care mulți, ca și dînsa, au trecut cu succes discuțiile finale. Iată ce spune tovarășa Cimpan în legătură cu felul cum s-a pregătit ea pentru concurs și discuțiile finale:

UN ANGAJAMENT DE ONOARE

„Apariția hotărîrii Biroului C.C. al U.T.M. care prevedea deschiderea concursului „Iubiți cartea” m-a bucurat nespus de mult și aceasta pentru că mă punea în fața unei probleme destul de importantă — aceea de a-mi completa cunoștințele în domeniul literaturii beletristice. Acest lucru nu mă bucura numai pe mine, ci și pe colegii mei de învățatură, deoarece concursul ne oferea prilejul de a ne măsura cunoștințele noastre și totodată de a ne organiza în mod folositor timpul nostru liber.

Eu am fost printre primii studenți care m-am înscris la concurs. Ca utemistă am socotit că devenind participantă la această competiție culturală, mi-am luat un angajament de onoare. Zi de zi, în puținele ore libere pe care le aveam, am început să citesc cărțile recomandate în bibliografie. La un moment dat am început să organizăm discuții seara în camerele noastre de la cămin, în special din cărțile prevăzute în bibliografia obligatorie. Metoda aceasta s-a dovedit foarte bună, căci după lectură fiecare a putut să-și precizeze în mod limpede conținutul cărții, să desprindem problemele respective, să caracterizăm eroii, într-un cuvînt să înțelegem bine toate cărțile citite.

Am cerut apoi și sprijinul organizației U.T.M. pentru grupul nostru și am primit un ajutor efectiv în pregătirea de recenzii. Ne-au prins foarte bine discuțiile pe care

organizația de tineret ni le-a înlesnit cu unii scriitori și oameni de cultură care au venit în mijlocul nostru în perioada în care ne-am pregătit pentru concurs. În felul acesta am ajuns să înțeleg mai bine nu numai cărțile alese din bibliografia facultativă, dar și o seamă de cărți citite înainte care, figurînd de asemenea în bibliografie, eram convînsă că le cunoșteam bine și pe care, abia acum am ajuns să le pătrundă cu adevărat în esența lor. *Ciocoi vechi și noi* de N. Filimon, *În munții Neamțului* de C. Hogaș, *Brazdă peste haturi* de Horvath Istvan, *Un om între oameni* de Camil Petrescu, *Toate pinzele* sus de Radu Tudoran, *Mama* de M. Gorki, *Secerișul* de G. Nikolaeva, *Tinăra gardă* de Al. Fadeev, *Poemul pedagogic* de A. S. Makarenko și multe, multe alte cărți pe care le-am citit în perioada de pregătire pentru concurs sînt opere al căror sens l-am putut pătrunde în adîncime și pe care nu le voi mai putea uita niciodată. De aceea cînd un membru al comisiei m-a întrebant „Cum a izbutit Bortnikov din *Secerișul* să-și rezolve problemele personale în spiritul moralei omului sovietic?” sau „Cum se explică atitudinea lui Bortnikov și în ce constă țăria lui morală?” n-am șovăit la darea răspunsului, deoarece problemele acestei cărți fuseseră discutate îndelung de noi.

Pentru mine concursul a fost o experiență pozitivă. El m-a stimulat în ridicarea nivelului cultural, m-a ajutat și în munca mea de studentă dar în același timp mi-a arătat că sîntem datori să facem o propagandă întinsă printre tinerii din jurul nostru să se înscrie la concurs și să se

pregătească temeinic pentru proba finală. Eu consider concursul „Iubiți cartea” ca una din cele mai însemnate etape în munca de ridicare culturală a unui tînr și mulțumesc celor care ne-au pus la îndemîină acest stimulent minunat de cultură și progres”.

★

Pe șantierul hidrocentralei de la Bicaz concursul „Iubiți cartea” a stîrnit entuziasmul tinerilor brigadieri și a deschis seria unor interesante acțiuni în domeniul popularizării cărților de literatură și de știință popularizată. O dovadă în această privință este declarația comună a brigadierilor Gavrilescu Valentin, Dinu Marin, Balint Maria și Onea Mihai, de la sectorul Tunel intrare, care au trecut de curînd discuțiile finale obținînd brevetul și insigna concursului. Exemplul lor este al multor tineri de pe acest șantier. Să-i ascultăm cum povestesc despre felul cum s-au înscris, cum s-au pregătit și cum au reușit la concurs.

PURTĂTORI AI INSIGNEI

„De cite ori veneam la biblioteca clubului central ne atrăgea luarea amînte un pînou mare, pe care erau expuse fotografiile unor tineri și tinere, brigadieri și utemiști, purtători ai insignei „Prieten al cărții”. Printre ei erau mulți, pe care îi cunoșteam.

Doream cu toată tăria să obținem și noi cit mai repede această insignă.

Astăzi, frumoasa insignă strălucește și pe piepturile noastre. Și putem spune că nu fără merit am obținut-o. Meritul cel mai mare îl are însă colectivul bibliotecii noastre, care ne-a ajutat să înțelegem problemele din cărțile citite pentru concurs, să găsim în paginile lor prieteni buni, sfătuitoari apropiați și de nădejde, pe care i-am îndrăgit. Din pilduitoarele figuri ale lui Pavel Korceaghin, Meresiev, Pavel Vlasov și alții, am învățat ce înseamnă curaj, eroism, voință, perseverență, însuflețire.

Nu odată am participat la acțiunile organizate de biblioteca centrală pentru popularizarea cărților recomandate de concurs, și pentru pregătirea noastră la discuțiile finale. Ceea ce ne-a atras mai mult au fost serile de ghicitori literare, care s-au dovedit o metodă bună pentru stimularea cititorilor și verificarea celor citite de ei.

La aceste manifestări, tinerii participanți se întreceau să dea răspunsuri la întrebările puse. De multe ori nici nu era nevoie să se continue citirea întregului fragment ales dintr-o anumită carte, pentru că aproape toți cei de față știau despre ce cărți sau despre ce personaj este vorba. Tovarăși de-ai noștri cum sînt Apetrei Vasile, electrician la Electromontaj, Niță Ioan, elev la școala profesională de ucenici mecanici din Dodeni, utemista Gheorghieș Maria, brigadieră la Tunel ieșire, Petrescu Valerian, brigadier la Stejarul, Moraru Nicolae, muncitor la Tunel intrare și alții, totdeauna prezenți la asemenea acțiuni, răspundeau la toate întrebările.

Sîntem mîndri că tot mai mulți tineri de pe șantierul nostru înțeleg rostul care-l are concursul „Iubiți cartea” și sînt dornici să-și ridice nivelul politic și cultural prin citirea a cit mai multe cărți.

Noi ne luăm angajamentul de a antrena și alți tovarăși de-ai noștri la concurs și de a sprijini acțiunile ce le va organiza în viitor biblioteca pentru mărirea numărului de purtători ai insignei „Prieten al cărții”.

COMPLETAREA FONDULUI DE CĂRȚI

Organizarea completării fondului de cărți în Regiunea Autonomă Maghiară

BARTOK VIORICA
bibliotecară

Justa completare a fondului de cărți este o problemă cheie în activitatea bibliotecilor, care influențează direct posibilitățile lor de dezvoltare. Ea cere o orientare multilaterală, astfel încât să poată acoperi toate necesitățile.

Continuarea aprovizionării cu cărți în raport cu cerințele cititorilor, asigurarea bibliotecilor baza de dezvoltare a activității lor, contribuind astfel la ridicarea nivelului de circulație a cărților.

Circulația scăzută a cărții în unele din bibliotecile noastre se explică nu numai prin insuficienta îndrumare a cititorului și slaba muncă de popularizare a unor categorii de cărți, ci și prin faptul că nu se ține seama la completarea de cerințele cititorilor și de specificul local economic sau național, ceea ce a făcut ca în cursul anilor să se adune stocuri întregi de cărți care stau neatînse în rafturi.

Această situație a impus Bibliotecii regionale din Tîrgu Mureș să înceapă organizarea schimbului de cărți între bibliotecile din regiune și pe de altă parte a arătat necesitatea de a da o mai mare atenție justei completării a fondului de cărți a bibliotecilor din regiune.

Instrucțiunile din 1955 ale Direcției Bibliotecilor cu privire la aprovizionarea centrală a bibliotecilor din rețeaua Ministerului Culturii au stîrnit discuții vii în rândurile bibliotecarilor în general, și în special printre cei de la raioane care au fost contra acestui sistem. Numai acolo unde legătura între Librăria noastră și biblioteca locală a lăsat de do-

rit, nemulțumirile motivate sau nemotivate ale bibliotecilor au determinat ca noul sistem de aprovizionare să fie bine primit.

În munca noastră de îndrumare pe teren, colectivul bibliotecii regionale a constatat la unele biblioteci o serie de aspecte negative în componența fondului de cărți și anume: unilateralitatea, accentul pus cu predilecție pe cărți de literatură beletristică, numărul exagerat sau nesatisfăcător al unor exemplare, etc.

Deplasările ne-au arătat și alte lipuri: folosirea în alte scopuri a fondului bugetar de către unele secții culturale, aprovizionarea mecanică în special a bibliotecilor sătești și ale căminelor culturale, greșeli în privința alegerii cărților și a ritmului achiziționării de cărți, care se făcea la intervale mari, în general trimestrial. Toate acestea ne-au determinat ca împotriva tuturor argumentelor să introducem din 1955 metoda de care amintim mai sus, iar practica ne-a ajutat s-o organizăm mai satisfăcător în cursul anului 1956.

Pentru a putea face o bună completare a fondului de cărți conform necesităților și specificului local am întocmit evidența bibliotecilor sătești și a căminelor culturale, pe raioane, cuprinzînd rubricile:

- denumirea bibliotecii
- date privind adresa
- componența națională în procentaj
- specificul economic (producția agricolă, industrie)
- fondul de cărți

- date privind activitatea
- observații (alte puncte de vedere specifice completării)
- biblioteci mobile.

Această evidență cerută de la raioane reprezintă și rețeaua bibliotecilor mobile deja existente pe plan regional și cele planificate să fie organizate în cursul anului 1956.

În vederea cunoașterii numărului de cărți necesare bibliotecilor în cadrul concursului „Iubiți cartea”, s-a întocmit o evidență pe grupele cuprinse în bibliografia concursului cu numărul de exemplare din fiecare titlu de carte ceea ce ne-a ajutat să cunoaștem exemplarele existente și necesitățile din literatura concursului pentru întreaga regiune.

O altă măsură luată în scopul unei cit mai juste aprovizionări constă în întocmirea de monografii ale comunelor cu biblioteci sătești. Această măsură ne va ajuta la cunoașterea temeinică a specificului local pentru ca la completarea fondului de cărți să se poată ține seama, după posibilități, de tradițiile economice și culturale locale. Trebuie să arătăm însă, că până în prezent, nu au fost întocmite decât un număr redus de monografii. Noi ținem și evidența cererilor bibliotecarilor care ne solicită unele cărți dorite de cititori și care lipsesc din bibliotecile respective sau de care au nevoie în vederea organizării unor acțiuni de masă, etc.

Pe lângă măsurile amintite, colectivul nostru obișnuiește, cu ocazia deplasărilor pe teren, să facă analiza componenței fondului de cărți, ca de exemplu la bibliotecile raionale Sf. Gheorghe, Reghin și la bibliotecile sătești ca Ungheni, Band.

În ceea ce privește tehnica aprovizionării centrale ne-am organizat munca în felul următor:

Pe măsura în care intră cărțile la colectura regională, biblioteca noastră le repartizează, de două ori pe lună, la fiecare bibliotecă raională și la un număr de biblioteci sătești și cămine culturale (unde nu sînt biblioteci mobile organi-

zate) ținînd cont de necesități, de activitatea depusă și de perspectivele de dezvoltare.

Cu ocazia consfătuirilor sau semina-riilor, bibliotecarii își aleg singuri de la colectură cărțile necesare.

Biblioteca regională ține o evidență pe tipuri de biblioteci și unități a numărului exemplarelor trimise și valoarea lor, iar Colectura bibliotecilor o evidență pe fișe a titlurilor trimise, în ordinea alfabetică, indicînd pe dosul fișei numărul exemplarelor și unitatea care a primit lucrarea respectivă. Trebuie să subliniem această realizare prețioasă a Colecturii bibliotecilor care constituie un mare ajutor în direcția unei bune completări. Ne referim în special la lucrările care apar în mai multe volume și nu s-a cunoscut cîte exemplare din cele anterioare au fost trimise sau lucrări ce parvin de la Baza Cărții în mai multe etape, fără să se știe care unitate le-a primit, etc.

Anul trecut biblioteca noastră a început întocmirea catalogului central al cărților trimise, pe care însă nu l-am putut continua din motive tehnice. El a fost însă realizat în cursul acestui an de Colectură care a aplicat sistemul de evidență în domeniul cărților tehnice și de știință și pentru alte categorii de biblioteci.

Biblioteca regională cere de la fiecare unitate unde a trimis cărți, confirmarea în scris a cărților primite.

Tot pe plan regional se face legatul cărților și aprovizionarea cu materiale tehnice. Astfel, de exemplu, biblioteca raională Reghin are în prezent 150 de volume trimise la legat.

Datorită acestor măsuri organizatorice, bibliotecile noastre încep să fie satisfăcute în ce privește aprovizionarea, deși se mai întîmplă greșeli și sînt lipsuri în special din cauză că aceste biblioteci nu ne dau ajutorul cuvenit.

Date fiind importanța și aspectele multilaterale ale problemei completării fondurilor de cărți, ar fi poate interesant ca și alte biblioteci să ne împărtășească experiența lor și să-și spună părerea în paginile revistei noastre.

Completarea fondului de cărți la biblioteca raională și bibliotecile satești din raionul Roman

EUGENIA MIRCEA
bibliotecar șef

Completarea sistematică a fondului de cărți contribuie în mare măsură la creșterea activității unei biblioteci. Nu întâmplător această problemă atât de importantă este mereu discutată de bibliotecari care caută soluția cea mai bună.

În completarea fondului de cărți la biblioteca raională Roman și la bibliotecile satești din acest raion, colectivul nostru a ținut seamă în primul rând de cerințele cititorilor. Având în vedere importanța creșterii economice a raionului nostru prin construirea laminorului de țevi, am căutat să satisfacem cerințele tehnicienilor și inginerilor procurându-le cărți pe care altă dată nimeni nu le cerea. Astfel, am procurat *Manualul inginerului mecanic*, *Manualul inginerului*, *Teoria mecanismelor și mașinilor de Artalevski*, *Lexiconul tehnic*, *Științe și multe altele*, lucrări care ajută pe constructorii laminorului să-și adincească pregătirea profesională. La sate s-a ținut seama de specificul culturilor, de nevoile intelectualilor din comună, de recomandările sfaturilor populare.

Măsura luată de Ministerul Culturii în ceea ce privește schimbul de publicații între bibliotecile din rețeaua ministerului va aduce fără îndoială o serioasă îmbunătățire în completarea fondului bibliotecilor. Prin această măsură, sute de titluri care nu circulă în bibliotecile căminelor culturale și în cele satești, întrucât nu corespund nevoilor bibliotecilor respective vor ajunge acolo unde lipsa acestora este resimțită.

Imediat ce au apărut instrucțiunile Ministerului le-am prelucrat cu bibliotecarii satești dându-le îndrumări să completeze liste de cărți cu duplicate și triplicate, indicând titlurile care nefiind specifice condițiilor economice ale comunei respective nu circulă. La ședința ce va avea loc cu bibliotecarii voluntari din întreg raionul vom da aceleași îndrumări și bibliotecarilor căminelor culturale.

Împrumutul între biblioteci va contribui la o mai bună servire a cititorilor, dat fiind că unii dintre aceștia nu pot găsi în bibliotecile raionale anumite lu-

crări rare aflate numai la bibliotecile mari.

În această problemă noi ne-am propus să publicăm în ziarul local o scrisoare metodică spre a informa, în special, pe cititorii din raion — cadre didactice, tehnicieni etc. — asupra posibilităților ce le au de a-și procura anumite lucrări necesare pentru studii de perfecționare, pentru cei de la facultățile fără frecvență sau pentru ridicarea calificării profesionale.

Este știut că biblioteca raională și bibliotecile satești au contract cu Colectura bibliotecilor Bacău. Experiența noastră ne-a dovedit că una din cele mai bune forme de completare a fondului de cărți este vizitarea Colecturii și alegerea cărților de către un membru al colectivului nostru, așa cum făcăm cînd raionul nostru aparținea regiunii Iași. Am comunicat deci această dorință a noastră Colecturii bibliotecilor din Bacău în aceeași formă folosită la colectura locală. Dar se pare că conducerea Colecturii Bacău este foarte grăbită să-și îndeplinească planul comercial și nu respectă întotdeauna dorința noastră. Deși sumele planificate pentru art. 7 pe trimestrul II erau consumate și depășite, totuși pe ziua de 26 iunie ni s-au trimis 7 colete de cărți fără să le alegem, creîndu-se cu această ocazie dificultăți și cu Secțiunea financiară care a refuzat plata pînă în trimestrul III. Din cauza defectuosului sistem practicat de către Colectură, am fost nevoiți să mergem cîteodată să schimbăm cărțile, deoarece aceleași titluri mai existau în bibliotecă, ceea ce a făcut ca titlurile noi să nu mai corespundă cu borderoul, iar numărul cărților să nu mai corespundă cu factura.

În ceea ce privește fișele adnotate, ele ar putea constitui un important ghid pentru bibliotecari în completarea fondurilor dacă ar ajunge la timp în bibliotecă, nu așa cum se întâmplă de cele mai multe ori cînd fișa adnotată apare după ce cartea e prelucrată, fiind demult pusă în circulație. Cred că această

situație s-ar putea remedia dacă odată cu intrarea cărților sub tipar s-ar tipări și fișele, trimițându-se bibliotecilor în timp util, astfel că pînă sosește cartea la Colectură, bibliotecarul să fie informat asupra conținutului ei. Trebuie evitate situații ca acelea ivite pe timpul cînd ne aprovizionăm din cota de 30% de la librăriile locale, și cînd întîmpinăm greutăți cu procurarea unor titluri mult cerute și în special a literaturii pentru copii care în majoritatea cazurilor erau reținute pentru fondul pieții. Este necesar să arăt că în cursul trimestrului I.1956, am întîmpinat greutăți în ceea ce privește procurarea materialelor Congresului al II-lea al P.M.R. și al Congresului XX-lea al P.C.U.S. care erau mult cerute de cititori și nu se găseau în librării. Problema a fost soluționată abia prin trimiterea acestor titluri de către Ministerul Culturii.

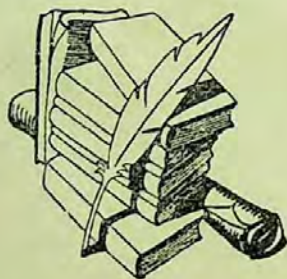
Folosirea pe scară largă a buletinelor de precomandă și a Buletinului bibliografic al Camerii Cărții, atît de personalul bibliotecii cît și de cititori, ne-a adus un prețios ajutor în completarea fondului de cărți. Prezentările de cărți, recenziile și bibliografiile publicate în Gazeta literară, Contemporanul, Călușa bibliotecarului și pe care colectivul nostru le consultă cu regularitate sînt, de asemenea, izvoare prețioase pentru buna orientare a bibliotecarilor.

Pentru o cit mai justă completare a fondului, de un mare ajutor ar fi publicarea grabnică a unui catalog tip al bibliotecii raionale, iar periodic publicarea unor anexe la acest catalog cu ultimele titluri apărute. O astfel de lucrare ar constitui un ghid prețios pentru tinerile cadre și ar ajuta pe toți bibliotecarii la organizarea fondului de schimb, prin justa împărțire a titlurilor între bi-

bliotecile unde ele există în număr mare și altele care nu le au de loc.

Una din cele mai importante probleme în completarea fondului de cărți este planul tematic. Acesta trebuie întocmit de fiecare bibliotecă, ținînd seama de circulația anumitor grupe de materii și de conținutul activității bibliotecii. Biblioteca raională Roman a avut un astfel de plan, dar nu totdeauna l-a respectat. Cărți cu circulație largă, în special din grupa beletristică, au fost procurate într-un număr de circa 15—20 exemplare, ceea ce a făcut ca numărul titlurilor intrate să nu crească în mod proporțional cu numărul exemplarelor, producînd în mod inevitabil o discordanță între aceste două probleme. În anul acesta, numărul maxim de exemplare ce le procurăm este de zece și aceasta mai ales la titlurile de cărți pentru copii. La restul de cărți numărul maxim este de cinci exemplare ori cît de mare ar fi circulația cărții. Dacă am fi procedat și în trecut la fel nu s-ar găsi în momentul de față cîte 15—20 exemplare din unele titluri care nu mai au circulație largă ca la apariția lor. Celelalte greșeli vor fi remediate prin schimbul între biblioteci pe care îl considerăm ca pe o măsură bine venită. Ea va face ca titlurile prea numeroase sau titlurile fără nici o legătură cu specificul economic ale regiunii respective să meargă acolo unde sînt cerute și este absolută nevoie de ele.

Analizîndu-și activitatea în lumina direcțiilor Congresului al II-lea al P.M.R., colectivul nostru și-a putut da seama că o completare nesistematică a fondului de cărți face să se mărească prețul de cost al cărților citite, considerînd că acele titluri ce nu circulă sînt un balast în activitatea bibliotecii și o investiție moartă.

Consfăturile regionale mijloc eficace pentru îmbunătățirea muncii cu cartea

Bibliotecile regionale apreciind importanța consfăturilor cu bibliotecile raionale și satești au început să organizeze periodic asemenea acțiuni. Printre aceste biblioteci se numără și biblioteca regională din Oradea. După o primă consfătuire care a avut loc în luna februarie, a. c., în cadrul căreia s-a discutat munca ce trebuie depusă de bibliotecă în sprijinul îndeplinirii directivelor celui de-al II-lea Congres al P.M.R., biblioteca regională din Oradea a organizat în zilele de 29—30 iunie a. c., o a doua consfătuire cu bibliotecarii raionali și satești din cuprinsul regiunii. Consfătuirea urmarea să facă bilanțul activității desfășurate de bibliotecile din regiune în direcția popularizării și difuzării cărții agrozootehnice, pentru ca pe baza concluziilor să se poată stabili măsurile ce trebuie luate pentru intensificarea muncii cu cartea la sate în timpul lucrărilor agricole și pentru lichidarea lipsurilor semnalate.

În cele două zile cit a decurs consfătuirea, bibliotecarii prezenți au ascultat un referat al bibliotecii raionale din Salonta pe tema *Sprijinirea muncilor agricole de către bibliotecile din raionul Salonta*, altul al bibliotecii satești de la Suplacul de Barcău, raionul Marghita, în ceea ce privește îndrumarea și sprijinirea bibliotecilor căminelor culturale și ale caselor de cultură a G.A.C., după care au urmat lecțiile *Cartea agrotehnică în sprijinul muncilor de vară* ținută de ing. I. Roxin de la Direcția agricolă regională și *Reproștarea fondurilor de cărți și schimbul de publicații între biblioteci* ținută de tov. Ludovic Rittinger, bibliotecar șef la biblioteca regională. De asemenea, a fost prezentat planul de muncă pe trimestrul III al bibliotecii satești din comuna Beliu, raionul Ineu.

Cu mult interes a fost primită expunerea scriitorului Silaghi Alexandru, care a prezentat câteva aspecte ale primului Congres al Scriitorilor din R.P.R.

În cadrul consfăturii bibliotecarii au luat cunoștință și de aprecierile bibliotecii regionale asupra lucrării de control prezentată de bibliotecarii pe tema *Cum voi desfășura munca cu cartea în scopul sprijinirii aplicării directivelor celui de-al II-lea Congres al P.M.R. în transformarea socialistă a agriculturii*.

Referatul bibliotecii raionale din Salonta a reușit, în oarecare măsură să dea o imagine a activității bibliotecilor din raion în popularizarea și difuzarea cărții agrozootehnice. Astfel, biblioteca raională, prin organizarea unor manifestări de masă la care au fost antrenați ingineri și tehnicieni agricoli ca și prin organizarea unei rețele de biblioteci mobile, a reușit să atragă numeroși țărani muncitori la citirea unor asemenea cărți. Referatul a scos în relief și activitatea unora dintre bibliotecile satești cum este cea din comuna Ghiorac, unde au fost obținute unele rezultate în munca de popularizare și difuzare a cărții agrotehnice.

Discuțiile asupra acestui referat ca și cele care au urmat după referatul bibliotecii satești din Suplacul de Barcău, au scos la iveală faptul că în regiunea Oradea unele biblioteci s-au preocupat îndeaproape de a ajuta țăranilor muncitori la studierea și aplicarea metodelor agrotehnice înaintate.

Interesantă în acest sens a fost expunerea tovarășei Rus Elisabeta, bibliotecara bibliotecii satești din comuna Camăr, raionul Simleul Silvaniei, care s-a oprit asupra rezultatelor obținute prin organizarea colportajului de cărți. Cercetând fișele cititorilor țărani muncitori, ea

se deplasează regulat la casele acestora aducându-le cărți potrivit culturilor practicate de fiecare. În cuvîntul ei tov. Vass Elisabeta, de la biblioteca sătească din comuna Tileagd, raionul Oradea, a subliniat importanța consfătuirilor cu cititorii țărani-fruntași ai recoltelor bogate, care constituie o metodă eficace de a arăta în mod concret foloasele studierii cărților agrozootehnice. Plin de învațăminte pentru bibliotecari a fost și cuvîntul bibliotecarilor sătești din comunele Oșorhei, raionul Oradea, Sintana, raionul Criș ș. a., care au descris metodele folosite pentru atragerea și stimularea țăranilor muncitori la studierea cărții agrozootehnice.

Din discuții a reieșit totuși că în regiune sînt numeroase biblioteci sătești ca cele din comunele Zerind, Bătar, Tăuteu ș. a., unde cărțile agrozootehnice sînt nefolosite în rafturi.

Bibliotecarii nu s-au rezumat la simpla enumerare a lipsurilor, ci au dezvoltat totodată și cauzele principale care le determină.

S-a arătat că rezultatele slabe se datorează dezinteresului față de metodele cele mai bune pentru popularizarea și difuzarea cărții agrozootehnice.

Faptul că multe biblioteci duc o activitate „în general” fără a ține seama de specificul comunei, contribuie de asemenea la menținerea unei circulații scăzute a cărții agrozootehnice. În multe locuri activitatea este frînăată de defectuoasa aprovizionare cu cărți. Bibliotecarul din comuna Holod a arătat că din lipsa de cărți corespunzătoare nu a putut satisface cererile unor țărani muncitori din comună care se ocupă cu apicultura și viticultura. Lipsa de cărți specifice comunei împiedică și activitatea bibliotecilor din comuna Nușfalău, raionul Simleul Silvaniei, ș. a.

Mulți bibliotecari sătești s-au referit la ajutorul insuficient pe care-l primesc din partea bibliotecilor raionale. Bibliotecara din Sintana, raionul Criș, a criticat pe bună dreptate lipsa de preocupare a bibliotecii raionale pentru îndrumarea bibliotecilor de la sate. Această bibliotecară s-a plîns că de la începutul anului tov. Ana Florea, bibliotecar șef al bibliotecii raionale nu a trecut niciodată pe la biblioteca ei, deși se află în apropierea reședinței de raion. Probleme asemănătoare a ridicat și tov. Kiss, de la biblioteca sătească din comuna Hîlmagiu, raionul Gurahont, criticînd biblioteca raională pentru lipsa de ajutor și îndrumare. A mai fost criticată îndrumarea

superficială pe care o face, de pildă, tov. Ion Gheorghe șeful secției culturale raionale Beiuș, care trece în fugă prin bibliotecă, doar pentru a culege anumite date.

Nici biblioteca regională nu acordă suficient sprijin bibliotecilor din regiune. Tov. Cimpeanu Silvia, bibliotecar șef al bibliotecii raionale Salonta, a arătat că în cursul primului semestru al acestui an, biblioteca raională a fost vizitată de trei ori de tov. Iacob de la Biblioteca regională, dar numai în fugă, „tovarășa venind cu trenul de 11 și plecînd cu cel de orele 17”.

Scoțînd la iveală lipsurile ce frînează munca cu cartea agrozootehnică, consfătuirea a reușit totodată să indice căile de urmat pentru o temeinică difuzare și popularizare a acestor cărți în viitor.

În ce privește lecțiile, este de menționat aceea ținută de tov. ing. I. Roxin, din care s-a desprins pe bază de exemple concrete luate din regiune, rolul bibliotecilor în sprijinirea luptei pentru recolte bogate, precum și metodele ce trebuie folosite în acest scop. Cu mult interes a fost urmărită și lecția bibliotecarului șef al bibliotecii regionale care s-a ocupat de măsurile ce trebuie luate pentru o justă componentă a fondului de cărți. Bine întocmit, planul de muncă al bibliotecii sătești din comuna Beliu a servit ca un exemplu de urmat pentru toate bibliotecile în direcția axării întregii activități a bibliotecii în slujba sprijinirii îndeplinirii sarcinilor politice și economice ce stau în fața comunei.

Prin felul în care s-a desfășurat, consfătuirea și-a atins scopul urmărit. Ea a oferit totodată un bogat izvor de învățăminte și pentru biblioteca regională, permițîndu-i să vadă deficiențele și măsurile de îndreptare necesare unei rodnice munci cu cartea agrozootehnică. Printre acestea trebuie să figureze în primul rînd punerea în aplicare a acelor puncte ne-realizate încă din planul de muncă al bibliotecii regionale privitoare la îndrumarea bibliotecilor din regiune: liste bibliografice de recomandare, scrisori metodice, organizarea unor manifestări de masă model la sate, care pînă la sfîrșitul primului semestru au rămas simple proiecte.

Biblioteca regională trebuie să tragă învățăminte și în direcția organizării consfătuirilor în viitor. Această acțiune ar fi fost mult mai fructuoasă, dacă atît referatele cît și discuțiile n-ar fi avut unele scăderi datorate faptului că biblioteca regională nu s-a pregătit îndeajuns în acest scop. Deși biblioteca regională

a trimis pe teren lucrătorii ei ca să ajute pe bibliotecari la întocmirea referatelor ce trebuiau să prezinte la consfătuire, totuși lucrul acesta nu s-a resimțit în calitatea expunerilor. În loc să se arate metodele folosite, referatele mai ales cel al bibliotecarului din Surplacul de Barcău, s-au mulțumit să înșire fapte și cifre.

Apoț faptul că biblioteca regională n-a arătat din vreme scopul consfătuirii, a făcut ca mulți dintre bibliotecari să nu

vină pregătiți, unii dintre ei refuzând chiar să se înscrie la cuvînt din această cauză.

Biblioteca regională va trebui să organizeze și în viitor asemenea consfătuiri. În această direcție recomandăm să se țină seama de experiența bibliotecii regionale din Constanța, care organizează consfătuirile cu bibliotecarii la cite un centru de raion sau chiar de comună, înlesnind astfel un bogat schimb de experiență între bibliotecari.

Mărirea numărului de cititori la o bibliotecă satească

A fost o vreme cînd la biblioteca satească din comuna Băltătești, raionul Tg. Neamț, numărul cititorilor era destul de scăzut. Țăranii muncitori nu prea veneau la bibliotecă, iar puținii care veneau, nu erau ajutați să îndrăgească cititul, să găsească în cărți răspuns la problemele ce-i frămîntau. De aceea, cu timpul și aceștia au încetat să mai frecventeze biblioteca. Faptul că aceasta nu reușea să lege activitatea sa de viața satului, de sarcinile imediate ale țăranilor muncitori, s-a răsfrînt asupra întregii sale activități.

De la 1 martie 1955, situația bibliotecii satești din comuna Băltătești s-a schimbat cu totul. La conducerea ei a venit un nou bibliotecar, utemistul Tilică Gheorghe, care prin muncă însuflețită și perseverență a reușit în mai puțin de un an să situeze biblioteca printre bibliotecile fruntașe din regiunea Bacău.

La sfîrșitul primului semestru al acestui an, tov. Tilică și-a făcut bilanțul activității sale. Rezultatele erau destul de îmbucurătoare: 479 cititori au citit 3443 cărți, dintre care 336 cu conținut agrotehnic. De pildă, numai în luna mar-

tie au fost înscriși 93 cititori noi și au fost citite 829 cărți.

Mărirea numărului de cititori și atragerea unui număr din ce în ce mai mare de țărani muncitori la bibliotecă, n-ar fi fost posibilă fără sprijinul unui colectiv voluntar bine încheșat. La acest lucru s-a gîndit bibliotecarul chiar de la început, de aceea, a căutat să atragă în jurul bibliotecii atît pe unii învățători din sat cît și pe cei mai buni cititori.

Activitatea bibliotecii începe în fiecare zi de la orele 10 dimineața și se termină seara la orele 21, cu o pauză de 3 ore la prînz. În cele 8 ore de muncă, bibliotecarul nu lasă nici un minut să treacă, fără a-l întrebuița cu folos. El nu așteaptă totdeauna ca cititorii să vină la sediul bibliotecii. Gîndindu-se la cei care din diferite motive nu pot frecventa biblioteca, el pleacă cu brațul de cărți pe la casele țăranilor muncitori, stînd de vorbă cu ei, interesîndu-se despre preocupările lor, reușind astfel să le cîștige încrederea, să-i facă cititori permanenți.

Pentru a face să pătrundă cartea cît mai mult în rîndul țăranilor muncitoare, a organizat 17

cercuri de citit, în care, în tot timpul lunilor de iarnă, s-au citit și discutat broșuri și articole din presă. În această muncă au fost antrenati învățători, tehnicieni de la punctul zootehnic și salariați ai Sfatului popular comunal, care au asigurat cercurilor de citit o activitate susținută și permanentă cât și o participare regulată.

Deosebit de interesantă a fost inițiativa bibliotecii de a organiza citirea unor cărți legate de problemele care se discută în cadrul *joiei sfatului agrotehnic*. În sprijinul acestei inițiative a fost folosită rubrica care apare în ziarul local „Steagul Roșu”, în fiecare marți, intitulată „În ajutorul participanților la sfatul agrotehnic săptămânal”, cuprinzând indicații în legătură cu problemele ce se discută în săptămâna respectivă și lista broșurilor ce urmează să se citească. Luând cunoștință de aceste cărți, bibliotecarul le difuza printre membrii cercurilor, înainte de întrunirea sfatului agrotehnic. De pildă, când a fost discutată agrotehnica culturii porumbului, s-au împărțit broșurile: *Semăntul și plantatul în cuiburi așezate în patrat* de ing. V. Dobrescu, *Sporim recoltele de porumb făcând mai multe prașile și la vreme, Să folosim metode înaintate în cultivarea porumbului și altele*.

Un mijloc pentru atragerea țăranimii muncitoare la bibliotecă l-a constituit și organizarea de audiții la radio, în colaborare cu căminul cultural, țăranii muncitori fiind mobilizați în mod regulat să asculte emisiunile de seară ale „Jurnalului satelor” în care se dau diferite sfaturi folositoare. După terminarea audițiilor, bibliotecarul împarte cărți celor prezenți și în felul acesta numărul cititorilor crește tot mai mult.

Odată cu începerea campaniei muncilor agricole din anul acesta, biblioteca a intensificat difuzarea și popularizarea cărților cu conținut agrotehnic legate de muncile agricole în curs.

Comuna Bălțătești este situată într-o regiune deluroasă. În afară de cultura porumbului, se practică mult pomicultura, viticultura și apicultura.

Cărțile despre viticultură au o circulație foarte mare, biblioteca abia reușind să facă față numeroaselor cerințe ale cititorilor săi, care vor să cunoască metode noi de plantare și îngrijire a viței de vie.

Un cititor frecvent al acestei cărți este și țăranul muncitor, Gh. Gh. Munteanu. El a citit numeroase lucrări de acest fel printre care *Refacerea viilor cu productivitate scăzută* de ing. Th. Bejan, *Despre combaterea manei la vița de vie* de dr. ing. G. Bălțetu și altele. Aplicând în practică cele înșușite din citirea acestor cărți, el a reușit să aibă o vie bine îngrijită. Mulți țărani muncitori din comună vin să vadă rezultatele obținute de el.

Paralel cu munca cu cartea agrotehnică, biblioteca din Bălțătești dă o deosebită atenție și răspîndirii cărților care vorbesc despre transformarea socialistă a agriculturii. Cărțile acestea sînt urmăriute cu mult interes deoarece în comună există întovărășirea agricolă „1 Mai”, din care fac parte peste 50 de familii.

În lunile care au urmat celui de-al II-lea Congres al partidului, biblioteca și-a intensificat munca de atragere a întovărășitorilor ca cititori ai bibliotecii. În casa deputatului Ilie Abăgeru, care este și membru al întovărășirii, a funcționat un cerc de citit în care s-au discutat pe larg materialele

Congresului și Statutul gospodăriilor agricole colective precum și alte cărți legate de transformarea socialistă a agriculturii.

Colaborarea permanentă cu căminul cultural cu care funcționează în același local, asigură bibliotecii reușita tuturor acțiunilor ce le organizează.

Rezultate bune a dat consfătuirea organizată în luna ianuarie a. c. cu cititorii bibliotecii și frunțașii recoltelor bogate din comună. Aceștia au vorbit despre metodele aplicate în cultivarea pământului și cărțile care i-au ajutat în muncă, ceea ce a constituit un îndemn pentru mulți participanți de a citi și studia cărți agrotehnice.

Dar biblioteca sătească din comuna Bălțătești nu neglijează nici munca cu cartea de literatură, știință și cărțile pentru copii.

La sediul bibliotecii există o expoziție cu caracter permanent pentru popularizarea cărților recomandate de concursul „Iubiți cartea”. Dintre cei 54 cititori înscriși la concurs, 11 au obținut insigna „Prieten al cărții”, iar în prezent alți 6 participanți sînt pregătiți pentru discuțiile finale. Un membru al colectivului voluntar, utemistul Atanase Mihai, se ocupă în mod special cu atragerea tinerilor din comună la concurs. El are sarcina să organizeze citiri în colectiv din cărțile recomandate pentru concurs, antrenează pe cititorii mai buni la ținerea recenziilor, etc. Din cauză că biblioteca nu posedă un număr prea mare din cărțile prevăzute în bibliografia obligatorie s-au organizat citiri în colectiv din volumele *Momente și schițe* de I. L. Caragiale și *Versuri* de J. Attila.

Nu se întâmplă niciodată ca un tînar să vină la bibliotecă și să plece fără o carte. Chiar dacă în momentul acela cartea cerută lipsește din bibliotecă, cititorul primește o alta, la fel de interesantă și folositoare.

Biblioteca are un fond de circa 3500 volume și numărul lor crește neconținut. Numai în trimestrul II au intrat 215 cărți noi.

Bibliotecarul Tilică Gh. ar putea să vorbească despre multe alte metode prin care a antrenat tot mai mulți cititori să-și facă din cărțile bibliotecii prieteni și sfătuitori nedespărțiți. De exemplu, ar putea să spună cite ceva și despre biblioteca filială, organizată la stațiunea balneară din Bălțătești.

În timpul sezonului, în fiecare zi între orele 12—13 și 16—18, îl poți găsi la această bibliotecă, deservind pe vizitatori cu cărți. De asemenea, el ne poate vorbi și despre felul cum își pregătește munca cu cartea la arii. De pe acum a și luat legătura cu președintele Sfatului popular comunal, care i-a asigurat un umbrar, unde se va desfășura cea mai mare parte a activității cu cartea. Cu directorul școlii mixte de 7 ani, a stabilit cine vor fi învățătorii și pionierii care vor face parte din colectivul de deservire zilnică a țăranilor muncitori, în toată perioada campaniei de recoltare și treierii.

Această permanentă preocupare a bibliotecii din comuna Bălțătești de a îmbina cit mai bine munca de popularizare a cărții cu viața satului, cu problemele cele mai actuale, a făcut ca numărul cititorilor să crească neconținut și ca ei să fie convinși de foloasele care le aduce citirea și studierea cărților.

In sprijinul muncilor agricole de vară.

Biblioteca căminului cultural din comuna Cuza Vodă, raionul Călărași, a dobândit o experiență bogată în munca de sprijinire a campaniilor agricole. De la an la an biblioteca acestui cămin cultural și-a îndeplinit cu mai multă competență sarcina de a sprijini statul popular în acțiunile sale de a mobiliza și antrena țărănimea muncitoare în scopul terminării cu succes a muncilor agricole.

Anul acesta, de pildă, datorită în bună măsură și activității bibliotecii căminului cultural, comuna Cuza Vodă s-a situat printre satele fruntașe din raion atît în campania muncilor de primăvară cît și în întreținerea culturilor. Biblioteca căminului cultural a desfășurat o inimoasă activitate pentru popularizarea și difuzarea cărților agrotehnice în rîndurile cititorilor și prin aceasta a contribuit la stimularea țărănilor muncitori de a aplica pe scară tot mai largă metodele agrotehnice avansate.

Încă din luna iunie, în urma instrucțiunilor primite de la secția culturală raională, în legătură cu organizarea activității culturale la arie, bibliotecara Popescu Sofia și-a întocmit un plan de muncă concret, prevăzînd metodele de muncă cu care să atragă și să mobilizeze pe țărăni muncitori la terminarea la timp și fără pierderi a recoltării și treierîșului.

În primul rînd, în colaborare cu directorul căminului cultural și cu sprijinul material al sfatului popular, bibliotecara s-a îngrijit să-și asigure condiții favorabile desfășurării muncii culturale, amenajînd la fiecare din cele trei arii din comună cîte un umbrar, destinat activității cu cartea și emisiunilor radiofonice.

La fiecare umbrar, pe măsură ce ariile au început să funcționeze, tov. Popescu Sofia, a organizat cîte o bibliotecă mobilă, formată din cîte 50 de cărți și broșuri, alese din vreme, cu conținut legat de recoltare și treierîș. De asemenea s-a îngrijit să aibă zilnic la fiecare umbrar cîte un exemplar din ziarele „Scinteia”, „Steagul Roșu” și „Zori Noi”.

Pe bibliotecară a preocupat-o să întreprindă pe întreaga perioadă a treieratului o activitate permanentă a bibliotecii la arie. Sub îndrumarea organizației de partid din comună ea și-a format un colectiv compus din cadre didactice, agita-

tori din G.A.C. și elevi de școală medie, care să deservească pe cititori la arie. Printre membrii acestui colectiv se numără învățătorii Cernea Ion, Mircea Constantin, agitatorii Martac Dumitru, Năghiu Nicolae, elevii Anghel Zamfir, Petrescu Mircea, Eva Georgeta, etc.

Într-o ședință ținută la căminul cultural, membrii colectivului la arie au fost instruiți de către bibliotecară asupra modului cum trebuie să muncească în această perioadă, subliniind sarcinile principale ca: păstrarea cărților, popularizarea și difuzarea lor printre cei ce-și așteaptă rîndul la batoză, procurarea zilnică a ziarului și organizarea lecturilor în colectiv.

În dimineața zilei de 10 iulie a. c. lucrările de pregătire a bibliotecilor mobile au fost terminate. În aceeași zi începînd treieratul primilor snopi de orz ai G.A.C. „1. Mai” din comună, care terminase prima seceratul, biblioteca ariei și-a început și ea activitatea pe arie.

În această zi, membrii brigăzii a V-a din gospodărie au ascultat lectura arșolului de fond din ziarul „Steagul Roșu” *Fiecare bob este prețios și nu trebuie pierdut.* Lectura a fost făcută de învățătorul Nica Ion, care era de serviciu în acea zi. În discuțiile care au urmat pe marginea articolului, vorbitorii au arătat, rînd pe rînd, că perioada secerîșului are cea mai mare importanță în lupta împotriva risipei. Cojocarul Gheorghe, responsabilul brigăzii a V-a a subliniat că stringerea fiecărui spic și bob de orz și de griu trebuie să constituie o sarcină a oricărui colectiv. Acesta nu trebuie să neglijeze greblatul, tăierea spicelor rămase în lan și a celorlalte măsuri care asigură micșorarea pierderilor. Lectura și discuțiile în jurul acestui articol a animat pe membrii brigăzii care și-au luat angajamentul să depună tot mai multe eforturi în lupta contra risipei boabelor de orz.

Astfel, din prima zi, biblioteca mobilă a ariei a desfășurat o activitate plină de rezultate. Sprijinită cu aceeași tragere de inimă de colectivul respectiv, această bibliotecă va deveni pe întreaga perioadă a treieratului un centru viu și atractiv pentru țărăni muncitori angajați în bătaia pentru pîinea poporului.

Din munca bibliotecilor din Intreprinderile forestiere de exploatare și transporturi

ION LUPAȘCU
*activist al secției muncii culturale
 de masă a C.C.S.I.F.E.T.*

Pentru ca bibliotecile din I.F.E.T. să contribuie la mobilizarea muncitorilor în vederea traducerii în viață a istoricelor hotărâri ale partidului și guvernului, prezidiul comitetului central al sindicatului muncitorilor din industria lemnului și silviculturii a organizat în zilele de 20—21 iunie a.c. la clubul muncitorilor forestieri din Frasin, regiunea Suceava, o consfătuire pe țară cu responsabilii de biblioteci din cadrul întreprinderilor forestiere de exploatare și transporturi forestiere.

Consfătuirea a dat prilej fiecărui responsabil bibliotecar să arate cum și-a organizat munca în cursul anului 1956, ce metode întrebunțează pentru a atrage cât mai mulți muncitori în activitatea bibliotecii și cum popularizează cartea până la cel mai îndepărtat loc de muncă.

Au fost prezentate 3 referate care au cuprins trei probleme deosebite.

Primul referat, expus de tov. Cojocaru Melania, responsabilă bibliotecii I.F.E.T. Moldovița, regiunea Suceava, a oglindit problema metodelor specifice în munca cu cartea la parchetele de exploatare, sus în cabane.

În cel de-al doilea referat, tov. Bartaș Alexandru, bibliotecar la I.F.E.T.-Orașul Stalin, a vorbit despre răspândirea cărților prin bibliotecile filiale, organizate la fiecare sector de exploatare.

În sfârșit, al treilea referat ținut de tov. Andronovici Lucreția de la I.F.E.T. — Vatra Dornei, s-a ocupat de problema aprovizionării bibliotecii mobile cu cărți corespunzătoare nivelului și cunoștințelor profesionale ale muncitorilor de pădure.

Pe lângă referatele de mai sus, au fost organizate și o serie de acțiuni practice în legătură cu buna desfășurare a muncii de bibliotecă. Astfel, au fost

întocmite expoziții cu tema Ce trebuie să studieze un responsabil de bibliotecă, Cartea tehnică în sprijinul producției, Tineretul lumii luptă pentru un trai fericit, etc.

De asemenea, s-a organizat o bibliotecă mobilă model destinată să deservască un sector de exploatare. Pentru a arăta practic bibliotecarilor cum trebuie organizate unele manifestări de masă s-a ținut recenzia cărții Marele tinent de Bednii, care tratează despre munca forestierilor din Uniunea Sovietică. S-au mai organizat seri literare model închinată lui Caragiale și Toprceanu, aceste manifestări urmînd a fi generalizate la exploatarea de pădure.

Din referatele prezentate cit și din discuțiile purtate de bibliotecari a reieșit că activitatea bibliotecilor din sectorul forestier a stimulat interesul muncitorilor și tehnicienilor în studierea tehnicii înaintate și introducerea ei în procesul de producție. Cărțile difuzate prin aceste biblioteci au ajutat unui număr tot mai mare de muncitori să înțeleagă mai limpede perspectivele deschise de hotărîrile Congresului al II-lea al partidului și căile care duc la îndeplinirea lor.

În această privință trebuie remarcată munca unor bibliotecari cum sînt tov. Bartaș Alexandru de la IFET-Orașul Stalin, Turturică Paul de la IFET-Stîlpeni, regiunea Pitești, Mantal Gh. de la IFET-Mîneci, regiunea Ploești, Taneșciuc Elena de la IFET-Falcău, regiunea Suceava. Rezultatele bune obținute de acești bibliotecari sînt dovedite prin numărul mare de cititori și al cărților citite, ceea ce a contribuit la îndeplinirea și depășirea sarcinilor de plan ale întreprinderilor, ca de exemplu la IFET-Falcău.

Dar în timp ce în unele întreprinderi

Lectură în colectiv la locul de muncă

s-au putut obține rezultate frumoase în munca bibliotecilor, au fost și bibliotecari care au dovedit lipsă de inițiativă și răspundere în muncă.

O activitate cu totul necorespunzătoare au avut bibliotecarii Trică Marin de la IFET-Băbuni, Băcăiran Marin de la IFET-Simeria, Moacă Petru de la IFET-Caransebeș, care deși au urmat cursul de instruire al C.C.S. nu au reușit să pună în practică cele învățate la școală, așteptând ca întreaga muncă să fie desfășurată la biblioteca centrală.

Baza activității bibliotecilor din întreprinderile forestiere de exploatare și transporturi trebuie să fie bibliotecile mobile. Experiența de pînă acum a dovedit că bibliotecile centrale de la IFET-uri, avînd rază mare de activitate nu pot cuprinde direct munca tuturor bibliotecilor mobile. Aceasta explică întrucîtva faptul că micile unități n-au putut să fie suficient îndrumate și de ce cărțile se schimbau la intervale mari, muncitorii fiind lipsiți de posibilitatea de a citi.

Inițierea bibliotecilor filiale la sectoare și sarcina acestora de a organiza bibliotecii mobile la parchete oferă posibilitatea pătrunderii cărților la toate parchetele de exploatare. Pe de altă parte biblioteca centrală poate să ducă o muncă mai intensă de îndrumare a activității bibliotecilor mobile, fiind scutită de preocuparea transportului cărților de la

parchet la centru și invers, transportul putîndu-se face mult mai ușor de la sector la parchet.

Prin această organizare, responsabilul fiecărei biblioteci poate să-și facă programul de muncă în așa fel ca să fie prezent în mijlocul muncitorilor de pădure în timpul repauzului de prînz și seara cînd ei se strîng la cabană și cînd este timpul cel mai potrivit pentru desfășurarea muncii cu cartea.

Aprovizionarea bibliotecilor cu cărți care să satisfacă cerințele muncitorilor este una din condițiile succesului în această muncă. La IFET-Stîlpeni, sectorul Setu, parchetul Cîrpineasa, există o bibliotecă mobilă cu 46 cărți, în mare parte cărți cu conținut profesional. Biblioteca numără 10 cititori noi înscriși, printre care se află tov. Gh. Stanclu organizator de grupă sindicală. Acesta citește cu regularitate cărți care-l ajută în muncă sindicală și profesională. La IFET-Moldovița — sectorul 1 Argel, parchetul Dubul, șeful brigăzii complexe, tov. Burbă Vasile, împreună cu responsabilă bibliotecii mobile tov. Rovina Bădnariu au cerut și obținut cărți de specialitate la citirea cărora au antrenat majoritatea muncitorilor din brigadă, care au devenit cititori individuali de cărți și broșuri. Printre cititori se află fruntașii în producție Cotuț Gh. și Tiță Cotuț, țesători, care fac cîinste brigăzii prin rezultatele obținute în procesul de producție.

De altfel, peste tot unde bibliotecarii au dovedit o preocupare în difuzarea cărților și îndrumarea cititului în colectiv, rezultatele sînt frumoase. Asemenea rezultate au obținut mai ales bibliotecarii care au studiat necesitățile locului de muncă și au stat de vorbă cu fiecare muncitor, ceea ce le-a permis să cunoască cerințele cititorilor și să facă o aprovizionare cit mai justă a bibliotecilor lor.

Mult mai bine au lucrat bibliotecarii care au cerut sprijin în munca lor de zi cu zi comisiilor muncii culturale de masă, bizuindu-se efectiv pe delegații culturali din grupele sindicale din partea cărora au obținut o mobilizare mai mare în frecventarea zilnică a bibliotecii.

În general, consfătuirea bibliotecarilor din sectorul forestier s-a dovedit un rodnic schimb de experiență, care a pus în fața bibliotecarilor problemele curente ale muncii cu cartea, pentru ca aceasta să se desfășoare în viitor în condiții mult mai bune, la un nivel corespunzător cu sarcinile ce revin oamenilor muncii din acest sector.

Bibliotecile în sprijinul producției

Ing. CASIMIR AKERMAN
Șeful serviciului documentare din
Institutul de Documentare Tehnică

Îndeplinirea cu succes a sarcinilor trasate prin cel de-al doilea plan cincinal de dezvoltare a industriei și agriculturii țării noastre este strins legată de introducerea în producție a metodelor înaintate de muncă, de mecanizarea și automatizarea complexă a proceselor de producție, de folosirea cât mai deplină a resurselor existente de materii prime și de energie, de perfecționarea și înnoirea neîntreruptă a parcului de mașini și utilaje, într-un cuvânt, de introducerea și folosirea pe scară largă a tehnicii noi în producție.

Introducerea și folosirea tehnicii noi este condiționată de cunoașterea și studierea experienței înaintate bazată pe cercetarea continuă a literaturii de specialitate. Aceasta este constituită din cărți (dicționare, enciclopedii, manuale, manuale de învățămînt, tratate, monografii, îndrumătoare și călăuze, etc.) din periodice (reviste științifice și tehnice propriu-zise, buletinele asociațiilor și societăților științifice, reviste editate de întreprinderi, reviste de știință și tehnică popularizată și anuare) din publicații oficiale (brevete de invenție și fișe de inovații sau schimb de experiență, standarde, rapoarte tehnice, hărți, statistice, coduri și legi), din literatura așa zis comercială (cataloge, prospecte, liste de produse, prețuri curente și broșuri publicitare, proiecte și planuri).

Pentru a da o idee de imensitatea materialului documentar care se publică în fiecare an, vom aminti că numai numărul periodicelor științifice și tehnice care apar anual în lume se ridică la 50.000, conținând peste 2.000.000 articole de specialitate.

Munca de urmărire a materialului pu-

blicat apoi depistarea și identificarea materialului care interesează diferitele categorii de cititori, care prezintă interes pentru rezolvarea unei anumite probleme tehnice, sînt sarcini care revin în primul rînd bibliotecarilor și documentaliștilor.

Ei trebuie să răspundă la diferitele cereri de informații cu caracter tehnic și economic pe care le primesc din producție din partea inovatorilor și inventatorilor, de la muncitorii și tehnicienii dornici să-și ridice calificarea profesională, de la elevi și studenți, de la ingineri și cercetători, și, în general, de la toți cei ce sînt preocupați de anumite probleme tehnice sau economice.

Inițierea secțiilor tehnice a bibliotecilor regionale va da un nou impuls muncii de răspîndire a cunoștințelor tehnice. Pentru a putea face însă față în fața lor, personalul noilor secții trebuie să se țină în curent cu problemele actuale ale economiei naționale, să se familiarizeze cu profilul industrial și agricol al regiunii, să cunoască specificul întreprinderilor din regiunea respectivă, stabilind legături directe de colaborare cu acestea, prin cabinetul sau biblioteca tehnică respectivă.

Aceasta face necesară organizarea de cataloage tehnice, cuprinzînd evidența principalelor probleme și preocupări ale întreprinderilor industriale și ale agriculturii din regiune, completate cu un nomenclator al principalelor meserii ale muncitorilor și tehnicienilor din regiune.

Pe baza acestor evidențe se vor urmări materialele noi intrate în bibliotecă, sezisînd de fiecare dată pe cei interesați.

Bibliotecarii și documentaliștii vor trebui să fie în măsură să dea muncitorilor și tehnicienilor din producție indicații asupra materialelor pe care ei ar trebui să le cunoască și să le citească pentru dobândirea minimumului de cunoștințe profesionale și pentru ridicarea calificării. Pentru a veni în sprijinul bibliotecilor în această privință, Institutul de Documentare Tehnică a inițiat întocmirea unor îndrumătoare bibliografice — liste de recomandare, pe ramuri industriale și pe meserii în cadrul acestor ramuri. Cunoșcând preocupările tehnicienilor din regiune, biblioteca va putea să le vină în ajutor, sezisindu-i despre materialele noi intrate, legate de preocupările lor.

Pentru a folosi în mod just elementele de informație, conducătorii și personalul secțiilor tehnice din biblioteci trebuie să cunoască în primul rând materialul din bibliotecă, în al doilea rând care sînt diferitele categorii de materiale ce pot servi drept surse de informare, modul în care ele se pot procura sau locul unde ar putea fi eventual găsite și modalitățile prin care se poate căpăta acces la ele. De asemenea, trebuie să cunoască materialele care se găsesc în alte biblioteci din regiune. În legătură cu aceasta se recomandă ca, în cadrul colaborării cu cabinetele și bibliotecile tehnice din întreprinderi, să se întocmească cataloage cumulative, pe cît posibil sistematice, pentru diferitele fonduri existente în bibliotecile din regiunea respectivă. Această lucrare, desigur, nu va putea fi realizată decît în etape. În prima etapă, vor trebui să fie cuprinse materialele de bază, îndeosebi cărți și periodice de specialitate.

Pe de altă parte, pentru problemele care nu pot fi rezolvate de secția tehnică a bibliotecii sau de bibliotecile din regiune, sau care depășesc competența bibliotecarilor și documentaliștilor respectivi, va trebui să se ia legătură și să se ceară sprijinul centrelor de documentare de specialitate cum sînt: Casa

Tehnicii C.F.R., Centrul de documentare al Ministerului Chimiei, Comitetul de Stat pentru arhitectură și construcții (CSAC) și, în deosebi, Institutul de Documentare Tehnică (I.D.T.). Nu trebuie omise nici marile biblioteci cum sînt Biblioteca Academiei R.P.R. și bibliotecile filiale din provincie ale acesteia, bibliotecile centrale universitare și bibliotecile institutelor politehnice.

Pentru a putea răspunde sarcinilor amintite, bibliotecarii și documentaliștii dispun de diferitele mijloace de informare.

Unele — mijloace de informare directă — cuprind toate acele materiale în care se găsește tratat sau expus nemijlocit însuși fondul problemei cercetate.

În această categorie intră cărți, periodice, publicații oficiale, literatură comercială, proiecte și planuri.

Altele — mijloace de informare indirectă — cuprind toate acele materiale care nu conțin decît semnăləri sau informări, mai mult sau mai puțin ample sau complete, asupra materialelor de informare directă, cu trimiteri la acestea. În această categorie intră: lișele documentare tipărite sau multiplicare de centre și institute de documentare (la noi, de I.D.T.) cuprinzînd titlul și datele bibliografice și eventual un scurt rezumat al fiecărei lucrări, buletinele de documentare, reviştele de referate și de abstracte, dintre care menționăm Buletinul Documentarea tehnică publicat de I.D.T., serfa **Relativni** Jurnal publicată de Institutul de informare științifică al Academiei de Științe din U.R.S.S., **Chemisches Zentralblatt** etc.; sumarele și indexele anuale ale periodiceilor, diferite liste și cataloage, cum sînt listele de cărți noi intrate în diferitele biblioteci, cataloagele de traduceri I.D.T., sau cataloagele editurilor, catalogul I.D.T. de cercetări bibliografice pe probleme tehnice date, listele de lucrări în curs de apariție etc., și, în fine bibliografiile, de sine stătătoare

sau așa numitele bibliografii pierdute care apar în cadrul altor lucrări sub formă de citate sau anexă.

Pe baza diferitelor categorii de materiale — de informare directă și indirectă — se poate răspunde la cererile de informare primite, întocmindu-se :

a) Liste de recomandare sau îndrumătoare bibliografice pe ramuri industriale sau pe meserii, care cuprind o simplă orientare generală întocmită pe baza manualelor celor mai curente și a surselor celor mai accesibile cu indicarea datelor bibliografice minimale, necesare identificării materialului.

În această categorie de lucrări intră :

— Listele de recomandare cunoscute sub denumirea de „minimum tehnic“ pentru școli medii sau profesionale, care trebuie să indice lucrările cu caracter didactic în special ; manuale și călăuze de nivel mediu și profesional, de natură a completa cunoștințele căpătate la cursurile respective ;

— îndrumătoarele bibliografice pe ramuri industriale și meserii, cuprinzând și ele lucrări de nivel mediu și profesional, care să dea muncitorilor și tehnicienilor posibilitatea de a-și completa cunoștințele practice și teoretice, legate de practica de toate zilele a meseriei respective ;

— îndrumătoarele bibliografice pentru cursurile de perfecționare a cadrelor tehnice, care trebuie să cuprindă lucrările cele mai importante și mai noi. În special tratate, monografii, rapoarte tehnice și articole din revistele de specialitate, apărute în ramura respectivă :

— listele bibliografice, cu caracter orientativ, pe probleme tehnice generale, privind anumite procese tehnologice sau metode de lucru, bazate pe manuale enciclopedii, tratate și articole de reviste.

b) Cercetări bibliografice, propriuzise, pe teme date și anume, pe probleme tehnice de interes larg, considerate sub diferitele lor aspecte tehnice și eco-

nomice, și pe probleme tehnice speciale, de amănunt.

c) Referate bibliografice, cuprinzând date concrete găsite în literatura de specialitate în legătură cu anumite probleme. Aceste referate, la rândul lor pot avea următoarele caractere :

— informativ — în care se face o privire de sinteză asupra stadiului actual al tehnicii în problema respectivă, insistându-se asupra aspectelor economice și tehnice, așa cum rezultă din materialul consultat ;

— tehnologic — cuprinzând indicații referitoare la materiale, utilaje, metode și procedee tehnologice, extrase și selecționate din materialul de specialitate și care pot contribui la rezolvarea unor probleme tehnice speciale.

O categorie deosebită de referate bibliografice, o constituie cele pe teme de inovații, în care se indică modul în care s-a găsit rezolvată în literatură problema respectivă.

Munca aceasta de informare nu este întotdeauna ușoară. Unele din cererile primite — în special cele de îndrumare către materialul cuprinzând cunoștințele de bază — generale — în legătură cu anumite procese tehnologice, cu anumite metode de muncă sau utilaje, nu implică decât cunoștințe tehnice generale și cunoașterea amănunțită a materialului existent în biblioteca respectivă. Altele însă, cum sînt cercetările și referatele bibliografice, presupun înafără de aceasta și cunoștințe tehnice de specialitate și adesea bibliotecarul sau documentalistul respectiv va trebui să recurgă la ajutorul unui specialist pentru rezolvarea lor.

Fie însă că e vorba de unele, fie de altele, repetăm că există două condiții prealabile fără de care nici una din cererile de informare nu poate fi satisfăcută și anume : cunoașterea materialelor existente în biblioteca respectivă și a surselor de informare accesibile, precum și organizarea evidenței sistematice a acestora.

DIN EXPERIENȚA BIBLIOTECILOR SOVIETICE

BIBLIOTECA popularizează CARTEA TEHNICĂ

E. STRATANOVSKAIA și A. REZNIKOV

Din cei zece mii de cititori ai bibliotecii Casei de cultură raionale din Viborg, mai mult de o treime sînt muncitori, ingineri și tehnicieni. Acestora bibliotecă le recomandă cărți tehnice.

Luarea în considerație a deosebirilor de nivel dintre diferiți cititori contribuie la o bună popularizare a cărții de producție.

În afară de secția de împrumut cu caracter general funcționează, de mai mulți ani și trei secții de împrumut pe următoarele ramuri: cărți politico-sociale, cărți de literatură și cărți de artă.

Secția de împrumut a cărții tehnice conține peste 20.000 de volume. Aici se află cărți pentru diferite meserii: strungari, frezori, lăcătuși, electromontori etc., diferite călăuze și cărți despre experiența fruntașă în producție despre ultimele succese ale științei și tehnicii din țară și de peste hotare, despre oameni de știință, despre istoria tehnicii, etc.

Responsabilul acestei secții de împrumut completează fondul de cărți cu ajutorul inginerilor și tehnicienilor cititori ai bibliotecii, luîndu-se în considerație profilul fabricii și uzinei în care lucrează majoritatea cititorilor.

Bibliotecarul slujind fondul său, se specializează în cunoașterea cărții tehnice și de producție și este la curent cu cerințele și nevoile cititorilor. Responsabilul secției urmărește bibliografia, cunoaște planurile tematice ale editurilor tehnice, vizitează fabricile și uzinele, ceea ce îl ajută să deservescă în condiții bune și să satisfacă în întregime necesitățile cititorilor.

La secția de împrumut a cărții tehnice există următoarea regulă de împrumut: înscrierea cititorilor și primirea cărților se face la secția de împrumut, cu caracter general. Aici cititorul primește formularul cu care se duce la secția respectivă, unde primește cartea cerută. Anu-

mite cărți, cititorii le pot primi și de la secția cu caracter general. Fișa care rămîne acolo de unde a fost împrumutată ultima carte, este aranjată la secția de împrumut cu caracter general, pe grupe. Fiecare grupă de cititori are anumite numere. De pildă, pentru muncitori, tehnicieni și ingineri se stabilește numărul de la 1—5000. Acest sistem de aranjare a fișelor permite bibliotecarului să studieze tematică lecturi diferitele categorii de cititori. Dacă bibliotecarul secției tehnice răsfoiește fișele cititorilor muncitori și constată că unii citesc numai cărți de literatură, el pune la fișele respective cite o invitație pentru secția tehnică. Asemenea invitații poate primi cititorul și de altă secție de împrumut, deoarece secțiile sînt în întrecere în problema popularizării cărților și caută să găsească forme cit mai variate pentru deservirea cititorilor.

Nu de mult lucrătorii bibliotecii au analizat 750 de fișe constatînd că 70,2% din acești cititori citesc cărți politico-sociale și de știință, 54% cărți tehnice, iar 79% cărți de literatură.

Au fost studiate de asemenea fișele a 500 de muncitori cu școala medie absolvită sau neterminată. S-a constatat că 230 din ei citesc la toate cele trei secții de împrumut, iar restul numai la două secții. Foarte puțini citesc la o singură secție.

La secția cărților tehnice sînt următoarele expoziții: *Directivele celui de-al XX-lea congres al partidului cu privire la cel de-al șaselea plan cincinal, Economia și organizarea muncii, Succesele inovatorilor din raionul Viborg*, etc.

Pe mese se află mape cu tăieturi din ziare pe temele expozițiilor. De pildă în mapa *Progresul tehnic în cel de-al șaselea plan cincinal*, sînt clasate materiale din ziare pe următoarele teme: mecaniza-

rea și automatizarea producției, productivitatea muncii, etc.

Biblioteca editează în tiraje mari, atât pentru muncitori cit și pentru alte categorii de cititori, diferite materiale bibliografice, liste de recomandare, indicatoare, informații asupra ultimelor cărți etc.

Asemenea materiale au fost întocmite pentru lăcătuși, modelatori, fierari, matrișieri, lucrători de la controlul tehnic, constructori, șoferi-montori, electricieni etc. Există liste separate pentru lăcătuși, sculeri, lăcătuș-mecanic și lăcătuș de reparare a strungurilor. S-au întocmit de asemenea liste despre experiența inovatorilor (Seminsk, Bikov, Kolesov și alții), care cuprind descrierea metodei inovatorului respectiv și apoi cărțile despre metoda de sine.

Periodic se editează liste de recomandare pe următoarea temă: *Activitatea inovatoare și raționalizatoare în întreprindere* în care se recomandă cărți, reviste și articole de ziare.

Biblioteca se străduiește să vină în ajutor cititorilor cu o bogată experiență în muncă și care cunosc puțin teoria. În jurul bibliotecii pot fi găsite multe măturii care arată că numeroși muncitori și-au însușit cunoștințe teoretice cu ajutorul cărților.

Astfel, cititoarea Usova (48 ani), opticiană, n-a citit niciodată cărți tehnice. Bibliotecarul i-a recomandat o carte despre prelucrarea la rece a sticlei. Cartea i-a ajutat în muncă și de atunci a mai citit și altele... Nu de mult Usova a spus bibliotecarului: „Cărțile împrumutate m-au ajutat mult. Acuma când am început să urmez cursurile de maștri, am nevoie de lucrări despre desen tehnic”.

La secția de împrumut se organizează de multe ori expuneri asupra cărților pe teme de producție ținute de ingineri, membri ai activului bibliotecii. Nu de mult, s-a făcut o expunere asupra cărților pe tema: *Căile reducerii prețului de cost al producției industriale*.

De multe ori, cărțile de popularizare a tehnicii dezvoltă gustul pentru cartea de producție. Astfel, de pildă, la o discuție cu strungarul Baranov care a absolvit recent școala de meserii, el a declarat că stăpânește bine meseria sa. La început i s-au recomandat cărți distractive despre tehnică și broșuri despre strungari vestiți. Baranov a citit cu plăcere aceste cărți. Cu timpul a început să citească lucrări despre strungărie, să vină la consfăturile cu cititorii și convorbirile în colectiv, precum și la întâlnirile cu inovatorii. Apoi a devenit el însuși inovator în tășerea rapidă, fiind numit maștru al secției.

Mulți tovarăși ai lui Baranov, i-au urmat exemplul și au devenit cititori activi ai bibliotecii. Unul dintre ei, Potapov, frezor, a devenit, datorită cărților tehnice, un raționalizator, care în cursul unui an a dat 6 propuneri prețioase. În prezent Baranov și Potapov vorbesc de multe ori despre experiența lor cititorilor tineri ai bibliotecii, elevi ai școlilor de meserii, arătându-le totdeauna rolul cărții tehnice în succesele lor de producție.

O grijă și atenție deosebită se acordă cititorilor care împrumută pentru prima dată o carte tehnică. Alind meseria, calificarea, studiile și dorința muncitorului, bibliotecarul îi recomandă nu numai cartea, ci și o listă de cărți tehnice propunându-i în același timp să-și întocmească un plan de lectură, etc.

O atenție deosebită se acordă muncitorilor care studiază fără să iasă din producție. De pildă, lăcătușul Borodulin studiază la școala serală. Biblioteca îl ajută procurându-i cartea de care are nevoie și consultații competente.

Îndrumând lectura tinerilor cititori bibliotecarul caută ca ei să nu citească numai cărți în specialitatea lor, ci să le lărgască cunoștințele tehnice în general. În acest scop au fost întocmite liste de recomandare pe cele mai variate teme: construcții, radio, televiziune, energie atomică, telemecanica, energia solară, etc.

La secția de împrumut a cărții tehnice se dau în zilele de duminică consultații în problemele de strungărie, frezare, lăcătușerie și radio-tehnică, luni în problema descifrării desenelor, miercuri în problemele de sudură electrică, ș.a.m.d.

Consultația individuală începe de obicei prin identificarea cititorului, a pregătirii meseriei și calificării lui, după care începe convorbirea despre cartea citită. Consultantul explică cititorului pasajele mai dificile și totodată îi recomandă cărți pentru lectura ulterioară.

La consultații sînt invitați și muncitori tineri, care n-au citit încă cărți tehnice. Rar se întâmplă ca după discuția avută, cititorul să nu împrumute cartea recomandată.

Consultațiile sînt ținute de obicei de către inginerii cititori ai bibliotecii. Discuția cu cititorii și inovatorii. De pildă, Kovalevski, strungar de categoria VI-a, a citit câteva cărți despre munca lui Biriukov, dar aceasta nu a fost suficient pentru însușirea metodei lui. Bibliotecara l-a rugat pe cunoscutul strungar Biriukov ca să dea o consultație. Împreună cu el a venit și cunoscutul strungar Bortkevici. Ei au povestit celor prezenți la consultație despre

metodele lor de muncă. Explicațiile date, exemplificările date au dat rezultatele scontate și problemele nelămurite au fost rezolvate.

Biblioteca apreciază ajutorul dat de inovatori. La biblioteca din Viborg citesc în afară de Biriukov și Bortkevici, strungarul inovator Baranov, cel mai bun ajustor din Leningrad, tov. Dubinin, cel mai bun lăcătuș al orașului, Semenov, inginerul Meerovici, laureat al premiului Stalin și alți oameni al căror nume este cunoscut în întreaga Uniune.

Biblioteca organizează întâlniri ale cititorilor de aceeași meserie (strungari, frezori, lăcătuși, sudori, etc.). Multe lucruri folositoare au învățat sudorii de la întâlnirea închinată noilor feluri de sudură, unde a vorbit inginerul Meerovici. De multe ori se întâmplă că unii muncitori își însușesc cu ajutorul cărților o meserie nouă. Astfel, tînărul frezor Kisler a citit în afara cărților din specialitatea lui multe cărți și broșuri despre tehnica radio-ului frecventînd cu regularitate consultațiile ținute la bibliotecă. El a montat citeva aparate de radio și un televizor.

Biblioteca deservește de asemenea sute de tehnicieni și ingineri, organizînd consultații cu aceștia.

La bibliotecă se află reviste cu referate ale Institutului de informare științifică. Biblioteca a întocmit liste de recomandare pentru ingineri și tehnicieni, tratînd mai mult de douăzeci de probleme de produc-

ție (sudură, automatizarea și mecanizarea producției, despre căile de ridicare a productivității muncii, despre regimul de economii, despre lupta pentru calitate și colaborare dintre oameni de știință și cei din producție.) Agitatorii și propagandiștii folosesc cu plăcere aceste liste pentru ținerea referatelor și convorbirilor.

O atenție deosebită se acordă informării asupra ultimelor cărți tehnice, ținînd în curent pe cititori cu tot ce a apărut nou în specialitatea lui.

În scopul popularizării cărților despre istoria tehnicii s-au întocmit următoarele indicatoare bibliografice: *Istoria tehnicii ruse, Oameni de seamă ai tehnicii și științei ruse, etc.*, care sînt mult folosite de cititori.

Biblioteca se ocupă în mod deosebit de specialiștii tineri veniți de curînd în producție. De multe ori o carte bine aleasă îi ajută pe aceștia la rezolvarea greutăților de care se ciocnesc în producție.

Pentru ingineri și tehnicieni, biblioteca organizează seri în care se discută cartea tehnică, la care iau cuvîntul specialiștii.

Biblioteca primește un prețios ajutor din partea inginerilor, tehnicienilor și colaboratorilor științifici care dau consultații, participă la consfăturile cu cititorii, țin convorbiri și expuneri și ajută la organizarea expozițiilor de cărți și la întocmirea listelor de recomandare.

După revista „Bibliotekar“ nr. 6/1956.

Din activitatea Bibliotecii Filialei Cluj a Academiei R. P. R.

TEODOR POMPILIU

Drept urmare a hotărârii Academiei R.P.R. care a asimilat Biblioteca Academiei cu un institut de cercetări, Biblioteca Filialei Cluj a Academiei R.P.R. a început munca de cercetare a fondului de manuscrise și autografe, provenite în cea mai mare parte de la bibliotecile din Blaj și Oradea.

În centrul atenției noastre stă preocuparea de inventariere a materialului arhivistic provenit de la diferite instituții și de la personalități care au ilustrat istoria Transilvaniei. Ne-am oprit la materialul arhivistic, dat fiind faptul că pentru manuscrisele propriu-zise dispunem de două cataloage; catalogul întocmit de Iacob Radu pentru Oradea și de Nicolae Comșa pentru Blaj. În general, atenția cercetărilor a fost atrasă de aceste manuscrise, ele constituind obiectul diferitelor investigații. Trebuie să spunem că aceste investigații se află la început. Rămâne ca în viitor să se cerceteze în lumina unei concepții științifice luminoasele și multilateralele figuri ale școlii ardelene.

Revenind la problema care ne preocupă, semnalăm bogatul material existent deocamdată prea puțin cunoscut și lipsit de o evidență sistematică. Materialul arhivistic cronologic îl putem plasa, chiar din secolul XVI, întinzându-se pe o perioadă care sfârșește în epoca contemporană.

Există o serie de documente originale provenite din arhiva familiei Haller, familie de feudali transilvăneni cunoscuți prin tratamentul neomenos la care erau supuși iobagii de pe moșiile lor. Aceste informații contribuie alături de altele la luminarea unor aspecte din istoria iobăgiei. În aceeași ordine de idei semnalăm

documentele care oglindesc viața și frământările țărânimii de pe domeniile mitropoliei greco-catolice din Transilvania care nu se deosebeau de acelea ale țărânimii iobage. În acest sens este ilustrativă o scrisoare a lui Petru Pavel Aron, episcopul unit al Blajului, care din refugiul său de la Sibiu, amenința țărânimia de pe domeniul din Cut cuprinșă de iureșul răscoalei antihabsburgice din timpul lui Sofronie. Alte informații se adaugă, venind să întregască tabloul acestor frământări, începând cu cele din timpul lui Visarion Sarai și culminând cu răscoala lui Horia.

Secolul XVIII în Transilvania aduce cu sine importante transformări economice și sociale pe care se grețează o ideologie corespunzătoare noilor condiții. Mărturie a acestui secol de puternice frământări politice stă materialul privitor la lupta episcopului Inocențiu Micu Klein pentru drepturile politice și sociale ale poporului român din Transilvania. Exilat la Roma, el scrie scrisori prin care aruncă fulgerele verbului său, împotriva iezuiților și a trădătorului episcop Petru Pavel Aron, cum îl califică Klein. Dacă ideile sale n-au rodit imediat, ele au stat însă la baza gândirii unor generații următoare cum a fost aceea a Supplexului, care n-a făcut decât să le dezvolte și să le fundamenteze cu noi argumente. Din această perioadă dispunem și de alte materiale destul de bogate, menite să întregască informația existentă.

Dar secolul XVIII este un secol de efervescentă culturală care pregătește curentul de la sfârșitul secolului XVIII și începutul secolului XIX, cunoscut sub numele de „Școala ardeleană“, care nu este decât încoronarea evoluției și a străduințelor forțelor patriotice de pe teritoriul Transilvaniei. Mărturie a acestor

manifestări culturale stă imensul material privind activitatea tipografică, cataloage și liste de cărți, scrisori și lucrări de ale lui Samoil Micu, Gheorghe Șincai și Petru Maior. Este suficient să amintim *Chronologia turcica*, lucrare cunoscută a lui Samoil Micu. Acestea toate vin să întregescă tabloul cultural al veacului.

Secolul al XIX-lea este bine reprezentat printr-un și mai bogat material de corespondență, însemnări, memorii, fragmente de lucrări, acte oficiale, statistici, provenite de la instituții și personalități transilvănene.

Există în colecția Bibliotecii Filialei Cluj a Academiei R.P.R. mai multe fonduri, din care menționăm doar pe cele mai importante. Astfel fondul T. Cipariu cuprinde scrisori și însemnări din care se ridică gigantică, figura acestui cărturar român.

Sarcina istoriografiei și filologiei românești este de a studia acest material pentru a se putea scrie o monografie în care să-și găsească locul toate preocupările acestui titan, dat fiind că el a fost acela care cu o hărnicie rară a adunat, poate cu preț la multe privațiuni, rarele exemplare persane ale lui Firdusi și foile de trestie din Tibet. Hîrtii îngălbenite de vreme, pline de însemnări în limba arabă, scrise mărunț și îngrijit, ascund poate sentimentele și gândurile care frământau pe acest admirator al frumuseților orientale. Însemnările lui Cipariu în limba arabă ridică problema unor specialiști care să se preocupe de descifrarea lor. În treacăt mai reținem legătura dintre Timotei Cipariu și librarul Iosif Romanov din București, figură reprezentativă, cu care Cipariu are strînse legături materializate într-o corespondență destul de bogată pe marginea cărților furnizate lui Cipariu. Ne-am oprit la figura lui Iosif Romanov fiindcă problema lui o ridică, printre altele și tov. Th. Ludu în „Contribuții la istoria bibliografiei române”¹⁾. Credem că studierea legăturilor dintre Romanov și Cipariu umple un gol în literatura de specialitate și totodată înseamnă un pas

înaintea în studierea legăturilor culturale dintre Țările Române și Transilvania.

Dragostea față de carte a animat în aceeași măsură pe Ion Micu Moldovan, de la care ne-a rămas o colecție extrem de bogată de cărți și acte. Ion Micu Moldovan a strîns cu multă pasiune cărți vechi bisericești, a făcut anchete în Transilvania și a purtat o vastă corespondență în acest sens, adunînd și însemnînd tot ceea ce credea că este necesar pentru cultura poporului român. Din filele pînă de curînd în neorînduială, se desprind preocupările alese ale dascălului, autor de manuale și lecții, prin care se străduia să transmită școlărilor tradițiile revoluției franceze. Ne surprinde în mod plăcut concepția înaintată asupra fenomenului istoric, mai ales că pornea din pana unui cleric. Figura lui Ion Micu Moldovan merită să fie studiată pe baza acestui vast material care stă acum la îndemîna cercetătorilor.

În colecția noastră este bine reprezentată și revoluția din 1848, prin scrisori, însemnări și proclamații. Autografe de la Avram Iancu, Eftimie Murgu și Gheorghe Barițiu, cu activitatea sa multilaterală precum și de la alte personalități, contribuie la lămurirea mai multor aspecte care n-au fost cercetate pînă acum. În colecția noastră păstrăm un document de o mare importanță: este vorba de proclamația boierilor moldoveni care venind de la Blaj la Brașov, au cerut „unirea Moldovei și a Valahiei într-un singur stat nealîrnat românesc”. Proclamația este scrisă de Vasile Alecsandri.

Perioada puțin cunoscută, aceea a absolutismului austriac, merită toată atenția cercetătorilor trecutului nostru. Fondul bogat din timpul absolutismului austriac ajută la lămurirea multor probleme și în special a bazei economice care a fost neglijată de cercetările istorice.

În însemnările de față ne-am oprit doar la cîteva probleme pe care le ridică colecția și care ar putea fi studiate cu mult folos. Printr-o cit mai bună organizare a acestor comori intenționăm să punem la îndemîna cercetătorilor un material prețios, convinși că prin aceasta contribuim la progresul științei din țara noastră.

¹⁾ Vezi „Călăuza bibliotecarului” nr. 1 și 5 din 1956.

Definitivarea regulilor de descriere a publicațiilor

MIRCEA TOMESCU

În ultimul timp, Comisia științifică consultativă pentru problemele de biblioteconomie, de pe lângă Direcția generală a așezămintelor culturale din Ministerul Culturii, a luat în discuție regulile pentru descrierea publicațiilor. Comisia a însărcinat un colectiv restrâns cu stabilirea regulilor care au dat naștere la mai multe controverse. O parte din problemele dezbătute sînt oglindite și în articolele din cadrul discuțiilor deschise de revista „Călușa bibliotecarului”¹⁾.

Sperăm că articolele apărute pînă acum le vor urma și altele, bibliotecarii noștri — și dorim ca acest lucru să-l facă și cei din bibliotecile regionale și raionale — aducîndu-și astfel contribuția prețioasă la definitivarea regulilor de catalogare. Credem, de asemenea, că ar fi interesant dacă la aceste discuții ar participa și unii cititori, care să arate greutățile de care se izbesc ei în folosirea cataloagelor și să dea sugestii pentru rezolvarea acestor greutăți.

Cataloagele de bibliotecă se întocmesc în primul rînd pentru cititori spre a-i ajuta în alegerea cărților, și numai în al doilea rînd, ele servesc și ca instrumente de documentare.

Rolul esențial al unui catalog este deci de a aduce la cunoștința cititorilor dacă biblioteca are o carte de un anumit autor, ce cărți dintr-un autor sau despre o anumită problemă există în bibliotecă și ce ediții din fiecare din aceste cărți. Descrierea publicațiilor trebuie să cuprindă numai datele ce răspund la aceste întrebări și să nu fie încărcată cu alte informații, care îngreunează orientarea cititorilor în cataloage. Trebuie apoi ținut seama că în ultimul timp fondurile de cărți ale bibliotecilor noastre au crescut imens, că azi intră într-o bibliotecă de 10 ori mai multe cărți decît înainte și aceasta

impune un ritm accelerat de întocmire a fișelor, ceea ce cere o serioasă revizuire și chiar simplificare a regulilor de descriere.

Dealtfel, tendința de revizuire și de simplificare a regulilor de catalogare se poate urmări și în alte țări — mai ales în acele țări în care există o creștere însemnată a fondurilor de cărți ale bibliotecilor, în primul rînd în Uniunea Sovietică și în țările de democrație populară, dar și în unele țări capitaliste.

În ultimul timp, cea mai mare bibliotecă a noastră, Biblioteca Academiei R.P.R., și-a revizuit și ea regulile de catalogare, aducîndu-le o serie de îmbunătățiri.

Un alt principiu care trebuie să stea la baza stabilirii regulilor de descriere este acela al unității acestor reguli: *descrierea publicațiilor asemănătoare să se facă după aceleași reguli în toate bibliotecile.* În felul acesta se vor putea pune bazele unei mai strînse colaborări între bibliotecile de diverse tipuri, se va putea intensifica împrumutul și schimbul de publicații și se va putea păși în mod hotărîtor la întocmirea unor cataloage cumulative, atît de necesare informării cercetătorilor.

Stabilirea unor reguli unitare pentru descrierea publicațiilor va face posibilă împrumutarea centralizată a fișelor cel puțin pentru unele genuri de publicații și folosirea acestor fișe în toate categoriile de bibliotecă. Aceasta va duce la o imensă economie chiar și bănească, dar mai ales de timp, pe care bibliotecarii îl vor putea folosi pentru intensificarea muncii de masă și activității bibliografice.

Unitatea regulilor de descriere o înțelegem în sensul că regulile generale (referitoare la ortografie, limbă etc.) trebuie să fie aceleași în orice bibliotecă, fie ea științifică sau de masă; de asemenea, înțelegem această unitate în sensul că trebuie stabilit un minim de informații pe care să le cuprindă descrierea aceleiași publicații, fie că ea este făcută într-o bibliotecă științifică, universitară, sau în-

¹⁾ Vezi nr. 5 (mai), p. 24—26; nr. 6 (iunie), p. 30—32; nr. 7 (iulie), p. 27.

tr-una de masă. În stabilirea acestui principiu e necesar să ținem seama și de faptul că în genere la noi zidul ce despărțea bibliotecile științifice de cele de masă a fost dărâmat și că pe zi ce trece, multe biblioteci de masă, în special cele regionale, tind să atingă nivelul bibliotecilor științifice.

Desigur, regulile trebuie să precizeze că bibliotecile științifice pot adăuga informațiile descrierii, dar miezul, nucleul descrierii trebuie să fie același în toate bibliotecile.

Ținând seama de principiile arătate mai sus, vom trece acum la cercetarea unor reguli care au iscat cele mai multe controverse în lucrările de specialitate.

Vechile reguli de catalogare admit ca izvor al descrierii pagina de titlu, ale cărei date bibliotecarul trebuie să le reproducă întocmai. Unele manuale burghize merg pînă acolo cu această „fidelitate”, încît cer bibliotecarului să „fotografieze” pagina de titlu.

Dar prima pagină a foii de titlu nu conține totdeauna elementele strict necesare descrierii, care să ajute să identifice cartea dorită. În asemenea cazuri, regulile folosite de bibliotecile științifice admit că elementele descrierii se pot completa cu informații luate din altă parte a cărții, dar cu obligația de a le pune între paranteze patrate.

Adesea — și ne gîndim mai ales la cărțile ce apar acum la noi — elementele necesare descrierii, ca indicarea unei traduceri și a numelui traducătorului etc. se găsesc pe pagina a doua a foii de titlu. În felul acesta, cele două pagini ale foii de titlu alcătuiesc un tot, informațiile de pe o pagină completînd pe cele de pe cealaltă pagină și credem că aceste informații trebuie înscrise în fișă fără paranteze patrate. Susținem acest lucru, luînd în considerare și rolul și evoluția foii de titlu.

O scurtă privire în istoria cărții ne arată că primele tipărituri nu au foaie de titlu, ci informațiile cuprinse de actuala foaie de titlu, sînt menționate la sfîrșit, în colofon. Foaia de titlu, așa cum o cunoaștem noi astăzi, apare și se impune abia în secolul al XVI-lea ca element de reclamă (din secolul al XV-lea avem numai cîteva cărți cu foi de titlu). Informațiile pe care prima pagină a foii de titlu le conține variază de la secol la secol și chiar în același secol și deceniu, de la editor la editor. Indicarea acestor variațiuni între paranteze patrate nu folosește cu

nimic cititorului, ci cel mult îl încurează, deoarece poate confunda informațiile de pe dosul foii de titlu cu cele adăugate de bibliotecar și care se includ tot între paranteze drepte.

Propunem deci ca între paranteze drepte să fie înscrise numai elementele descrierii pe care bibliotecarul negăsindu-le în carte le-a adăugat de la sine.

Mult discutată este iarăși regula referitoare la transcrierea numelui autorului. Toți bibliotecarii sînt de acord că toate lucrările aceluiași autor, indiferent de limba și epoca în care au apărut trebuie descrise sub aceeași formă a numelui, o formă unică. În practică însă, stăpîniți poate de regula de a reproduce întocmai elementele așa cum ele sînt imprimate pe foaia de titlu, bibliotecarii uită uneori această regulă și în loc ca numele lui *Eminescu Mihail* să apară așa în toate fișele, uneori îl apare sub forma *Eminescu, M.*, fiindcă editorul sau tehnoredactorul au găsit de cuviință că așa e mai bine să-l imprime. Alte biblioteci admit completarea pronumelui în vedeta fișei, dar între paranteze drepte: *Eminescu, M[ihail]*. Credem că în cazurile similare celui de mai sus, bibliotecarul are obligația de a completa pronumele autorilor, fără nici un fel de paranteze. Desigur, însă, că aceste completări trebuie făcute numai atunci cînd sîntem siguri că aceea este forma corectă, altfel, cînd nu avem această certitudine este necesar să redăm numele autorului în forma indicată de foaia de titlu.

Mai complicată este aplicarea acestei reguli în cazul autorilor cu grafii deosebite în diverse limbi: Hrușciov (în romînește), Hruscov (în maghiară), Chruschtschow (în germană); Ciacin (în romină), Csácsin (în maghiară) etc.

Potrivit vechii practici descrierea cărților în asemenea cazuri se făcea la forma numelui imprimată pe foaia de titlu. Din această cauză, cărțile aceluiași autor tipărite în limbi diferite, se clasau în catalogul alfabetic în atîtea locuri, cîte grafii avea numele autorului în limbile în care era tradus.

Pentru a înlătura această deficiență, în ultima vreme, toate marile biblioteci din străinătate au acceptat regula de a descrie aceste cărți la o singură formă a numelui, dar au rezolvat în mod diferit punerea în aplicare a acestui principiu.

Credem că cea mai practică rezolvare a acestei reguli unanim recunoscute, este aceea de a scrie în vedeta fișei forma romînească a numelui (ne gîndim la bibliotecile din țara noastră), iar înaintea titlului și pe același rînd cu el să reproducem

și forma din limba în care este imprimată lucrarea, de pildă :

Hrușciov, Nichita Sergheevici

N. S. Chruschtschow. *Ansprache bei der Festversammlung anlässlich der Feier das 11 Jahrestages der Befreiung Rumäniens...*

Dacă am reproduce în fișă numai forma românească, acest lucru ar putea deruta pe cititor. Nici inscrierea în observații a formei numelui de pe foaia de titlu nu o găsim indicată, căci se știe că majoritatea cititorilor nu citesc observațiile. Descriind cărțile de tipul celor de mai sus, în felul propus, se pot strânge la un loc în catalog scrierile aceluiași autor indiferent de limba în care sînt imprimate. Păstrînd înainte titlul numelui autorului în grafia limbii de tipărire, scrierile în aceeași limbă se grupează de la sine într-un loc; pentru a ușura așezarea scrierilor în ordinea alfabetică a titlurilor, primul cuvînt din titlu se subliniază.

De la forma neacceptată în descriere, se face fișă de trimitere la cea acceptată:

Chruschtschow, N. S.

vezi

Hrușciov, Nichita Sergheevici

O

În mod similar credem că trebuie rezolvate și celelalte cazuri în care forma numelui autorului de pe foaia de titlu nu corespunde cu cea acceptată în descriere, ca de exemplu, lucrările semnate *I. Gherea*, cu descrierea la *Dobrogeanu-Gherea, C.*

O atenție deosebită trebuie să se dea regulilor de transcriere a numelor autorilor străini însoțite de prefixe (particule ca *de, du, von, Van, Ter* etc.) În această privință, regulile ca și practica folosită pînă acum în bibliotecile noastre au variat. Potrivit normelor Bibliotecii Academiei R.P.R. „*Van olandez, D și De italian se socotesc...* ca făcînd parte din nume“ (*Instrucțiuni provizorii pentru funcționarea serviciilor*, București, 1940, p. 21; vezi și *Călăuza bibliotecarului*, București, 1948, p. 29—30). În schimb alte materiale nu socotesc aceste prefixe ca făcînd parte din nume (vezi B. Teodorescu, *Manualul bibliotecarului*, 1939, p. 69). Această situație contradictorie o întîlnim și în regulile străine. Astfel, regulile franceze și belgiene consideră particulele *Van, Ter* etc. ca făcînd parte din nume (Léo Crozel, *Manuel pratique du bibliothécaire*, Paris, 1937, p. 110; *Règles et usages observés...*

pour la rédaction... des catalogues..., Paris, 1913, p. 22—23; Paul Otlet et L. Wouters, *Manuel de la bibliothèque publique*, 3-e édition, Bruxelles, p. 77). Regulile anglo-americe înșă, tratează în mod deosebit aceste particule după cum ele sînt alipite la numele unui autor străin sau anglo-american: la autorii străini, aceste particule nu sînt considerate ca făcînd parte din nume, pe cînd la cei de limbă anglo-saxonă ele sînt considerate ca făcînd parte din nume (vezi Bodleian Library Oxford, *Cataloguing rules*, Oxford, 1939, regula 11, vezi și numele citate de James Duff Brown, în *Manual of Library economy...*, London, 1931, p. 12, 32 și 520; aceeași situație în Biblioteca Apostolica Vaticană *Norme per il catalogo degli stampati...*, 1939, p. 50—51 — lucrare întocmită de bibliotecari americani).

În precizarea regulilor referitoare la această problemă cred că trebuie să pornim de la regulile și practica folosită în țările de baștină ale autorilor respectivi: forma acceptată în descriere trebuie să fie cea care are o mai largă circulație, cea mai cunoscută. Consultarea enciclopediilor este de un real ajutor în stabilirea acestei forme. Fișele de trimitere trebuie, apoi, să facă legătura între forma acceptată în descriere și celelalte, la care unii cititori ar putea căuta lucrările autorului.

Noile reguli de descriere trebuie să prevadă extinderea descrierii la autor în toate cazurile cînd acesta este cunoscut. În această ordine de idei, regulile noi trebuie să stabilească descrierea publicațiilor (notelor) muzicale la numele compozitorului. Dealtfel, la descrierea notelor muzicale, e necesar ca regulile să meargă mult mai în adîncime. Regulile trebuie aici stabilite și în funcție de genul muzicii: muzică pentru formații instrumentale, fără text literar, dar însoțită adesea de șlime; muzică pentru coruri, cu texte muzicale; opere, opere etc.

În toate cazurile, descrierea principală trebuie făcută la numele compozitorului, cu fișe complimentare la autorii textelor literare și la titlu, în special pentru bucățile muzicale cunoscute după titlu și mai puțin după numele compozitorului.

Am amintit mai sus, că la lucrările ce apar acum la noi, traduse din alte limbi, mențiunea aceasta ca și numele traducătorului se găsesc pe pagina a doua a foii de titlu. Din această cauză ele sînt omise adesea din descriere. După părerea noastră aceste informații sînt absolut necesare pentru cititor, mai ales indicarea că lucrarea e traducere și deci descrierea trebuie să le cuprindă. De asemenea, descrie-

rea e necesar să menționeze și studiile introductive, prezentările și prefețele, care dau amănunte asupra autorului și operei sale, care însoțesc de obicei edițiile critice din scrierile literare sau traducerea din literatura universală. În special prefețele și prezentările ce însoțesc traducerea literară au o valoare mai mare decât spune simpla lor intitulare de „prefață”, „notă introductivă” etc., căci adesea în lipsa unei istorii a literaturii universale, aci pot găsi cititorii noștri singurele informații despre viața autorului respectiv. Și practica muncii în bibliotecă ne arată că cititorii caută volumele însoțite de asemenea prezentări sau studii introductive.

În primul articol din cadrul acestor discuții, publicat în nr. 5 al revistei „Călușa bibliotecarului” se emite părerea ca regulile de descriere să deliniească ce se înțelege prin Cuvînt înainte, Prefață sau Studiu introductiv” (p. 25). Credem că acest lucru nu cade în sarcina regulilor; trebuie apoi să ne amintim că adesea nici cei ce scriu asemenea „cuvinte înainte” sau „studii introductive” nu întrebuintează în mod constant, toldeaua cu același înțeles, aceste denumiri și că adesea o „prefață” sau „prezentare” ating proporțiile unui studiu. Găsim deci că este mai bine ca regulile să stabilească necesitatea includerii acestor informații în descriere și pe cît posibil să se păstreze denumirea dată de cel ce semnează respectivul studiu sau cuvînt înainte.

Dacă aceste informații se găsesc pe dosul foii de titlu, ele vor fi menționate în descriere, fără paranteze drepte. Dacă nu sînt imprimate în nici o parte a foii de titlu, ele vor fi introduse în descriere între paranteze patrute. Studiile cu un titlu

aparte vor fi menționate cu acest titlu, pus între ghilimele. Exemple:

Odobescu, Alexandru I.
Opere, Vol. 1—2. Ediție îngrijită
[cu un studiu introductiv: „Alexandru Odobescu pașoptist și umanist”] de Tudor Vianu...

Scott, Walter
Ivanhoe. Traducere [și prefață] de
Petre Solomon.

În rîndul bibliotecarilor, s-au purtat multe discuții în legătură cu notația paginatiei. Spațiul nu ne permite să ne oprim mai îndelung asupra acestei probleme. Ținem însă să subliniem că în paginatie trebuie cuprinsă și nota tipografică, în care se dau o serie de informații despre carte și apariția ei. Credem de asemenea, că bibliotecile științifice trebuie să menționeze în paginatie — rămîne de văzut sub ce formă — și foile cu extrase din cataloagele editurilor. Aceste foi trebuie menționate de bibliotecile științifice și în descriere, în observații, căci ele alcătuiesc prețioase surse bibliografice, mai ales pentru perioada, de dinainte de 1952, cînd la noi nu a existat o bibliografie oficială în care să se însereze tot ce a apărut în țara noastră.

Am fi dorit să ne ocupăm și de alle aspecte ale regulilor de descriere, ca de pildă descrierea publicațiilor oficiale, problema autorului colectiv, descrierea periodicele, etc. Vom reveni însă asupra acestor chestiuni într-un alt articol.

BIBLIOTECI *din alte țări*

În activitatea unei

BIBLIOTECI SINDICALE

GYÖRI GYÖRGY

Într-o clădire cu două etaje din Győr în imediata apropiere a podului peste Dunăre care leagă orașul cu comuna Revfalu este instalată biblioteca fabricii „Wilhelm Pieck”, la o distanță de 10 minute de fabrică.

Deși veche, această bibliotecă își trăiește viața abia de un an de zile, deoarece în 1954 cărțile au fost evacuate și depozitate într-o magazie iar localul fusese ocupat de organele care au condus lucrările pentru apărarea regiunii împotriva inundațiilor. Multe sute de volume s-au pierdut, ori au fost cărate de șuvoaie odată cu casele cititorilor. După renovare, biblioteca și-a redeschis porțile la 1 ianuarie 1955. Utilitatea bibliotecii a dovedit-o faptul că numai într-o lună de la deschidere s-au înscris 175 cititori, iar până în decembrie, această cifră s-a ridicat la 850.

*

O vie activitate se desfășoară în sala de lectură. La o masă își face notițe un tînăr din Tiszaufüred, care a venit întrucît aci este „foarte comod și cald”.

Are dreptate. Cele trei biblioteci au făcut totul ca sala de lectură să devină cît mai prietenoasă. Ferestrele sînt acoperite cu perdele de dantelă frumoasă. Pe pereți, jur împrejur, lămpi minunate, la un colț o vitrină cu ultimele noutăți apărute, iar într-un alt colț al sălii este încintătorul „colț unghuresc”. Aici pereții și mesele sînt acoperite de țesături cu motive maghiare și lămpile în stilul celor cu petrol, dar avînd puternice becuri electrice, dau aerul unei camere țărănești.

E firesc ca în această sală de lectură cititorii să vină cu plăcere. Iată-l, de pildă, pe Halasz Jozsef care încă nu este

cititor al bibliotecii. A auzit și el despre plăcuta sală de lectură și așa a ajuns aici. „După examene mă înscriune asigură el. Așa cum se prezintă curată și cu mult gust aranjată, sala de lectură este prin ea însăși o bună organizatoare...”

Dulapul cu fișele (fișierul) este instalat tot în sala de lectură. Mă uit la sertare și ceva mă surprinde. Sînt foarte multe cărți tehnice cu numeroși indici de clasificare amănunțită. „Nu este catalogul nostru!” mă lămurește bibliotecara, ci „sal bibliotecii tehnice”.

Am găsit aci o frumoasă colaborare între biblioteca tehnică și biblioteca sindicală.

Biblioteca sindicală a fabricii „Pieck” nu cumpără cărți tehnice, făcînd astfel o economie serioasă, care-i dă posibilitatea să sporească numărul cărților beletristice achiziționate. De ce să cumpere astfel de cărți, cînd biblioteca tehnică a uzinei are suficiente prevederi bugetare și un fond foarte bogat de cărți. Balazs Jozsef, bibliotecarul tehnic a înzestrat biblioteca sindicală cu o bibliotecă mobilă care conține 300 de volume. În afară de aceasta, pe lângă fiecare bibliotecă de secție a înființat cîte o „mică bibliotecă tehnică de secție”. Totodată din dubletele fișelor, biblioteca tehnică a întocmit dublura completă a catalogului tehnic, acela pe care l-am găsit în sala de lectură. Cînd cititorul studiază catalogul și descoperă cîte o carte care îl interesează, bibliotecarii i-o aduc de la biblioteca tehnică. Astfel, întregul fond de cărți al bibliotecii tehnice a fabricii de vagoane, sfî în mod practic la dispoziția cititorilor bibliotecii sindicale, ba chiar la dispoziția locuitorilor orașului Győr.

După revista „A. Könyvtaros”
nr. 3, 1956

Știri din lumea CĂRȚILOR și BIBLIOTECILOR

Actualmente se atîă în pregătire un nou volum din culegerea *Arhiva lui A. M. Gorki* editată de Institutul de literatură universală al Academiei de Științe a U.R.S.S.

În acest volum vor intra o serie de scrieri inedite ale marelui scriitor, nuvele, schițe, amintiri, însemnări literare, precum și variante asupra unora din lucrările cunoscute ale lui Maxim Gorki.

Literatura americană progresistă este foarte apreciată de cititorii din U.R.S.S. De curînd a fost organizată la bibliotecă publică de Stat Salficov-Scedrin din Leningrad o expoziție consacrată literaturii americane în care alături de operele lui Howard Fast, Albert Maltz, Ernst Hemingway și alții, au fost expuse și ultimele ediții din operele clasicele americane Edgar Poe, Fenimore Cooper, Mark Twain și alții.

De curînd, Republica Democrată Germană a primit un dar foarte prețios din partea Muzeului Revoluționar din Moscova.

Darul constă în biblioteca particulară a Klarei Zetkin care între altele, cuprinde însemnate documente privind mișcarea muncitorească din Germania.

În R. P. Polonă funcționează 20 de Cluburi ale Presei și Cărții Internațio-

nale din care 5 la Varșovia, iar restul în orașele și stațiunile climaterice mai mari.

Accesul în aceste cluburi, în care oricine poate consulta ziare și reviste din Polonia și din străinătate, precum și cărți ce apar în toată lumea este gratuit.

Catologe cluburilor cuprind circa 700 titluri de publicații progresiste și de specialitate, în peste 20 de limbi, inclusiv limba chineză.

Aici pot fi găsite și mape pe probleme cuprinzînd tăieturi din presa referitoare la "problemele cele mai importante, ca de pildă, lupta pentru pace, sborurile cosmice, concursul Chopin, comemorarea lui Mickiewicz, etc.

Cartea poloneză este citită în 76 de țări din lumea întreagă.

Din aceste țări sosesc în R. P. Polonă comenzi pentru cărțile scriitorilor polonezi Sinckiewicz, Prus, Mieczkiewicz ca și ale scriitorilor contemporani.

Cele mai căutate sînt albumele asupra realizărilor din ultimul deceniu, ca de ex. *Varșovia nouă, Pilo-rescul Poloniei Populare, Peisajul polonez, Ținuturile poloneze*.

Recent a sosit o comandă de cărți tocmai din îndepărtatul ținut Alasca (S.U.A.).

După cum comunică UNESCO în fiecare an ies din tipografii aproape 5 miliarde de volume. Majoritatea cărților sînt destinate școlilor și bibliotecilor.

Din 250.000 titluri publicate anual, aproape trei sferturi vin din Anglia, Belgia, R. P. Chineză, Franța, Republica Federală Germană, India, Italia, Japonia, Olanda, S.U.A., U.R.S.S.

Șaptezeci la sută din traduceri se fac actualmente în 4 limbi: germană, engleză, franceză și rusă.

După marile succese obținute cu vînzarea cărții marxiste la Paris, o vînzare asemănătoare a fost organizată și la Lyon.

Cărțile lui Lenin au atras un mare număr de cumpărători, în majoritate tineri și studenți.

Vînzarea a depășit suma de 400.000 franci, ceea ce va determina pe organizatori de a repeta în fiecare an o astfel de manifestare pentru vînzarea cărții marxiste.

După o informație publicată de Buletinul Oficial al municipiului Paris, bibliotecile comunale ale regiunii Paris au împrumutat în 1955 un număr de 1.462.000 cărți. Această cifră este superioară celei din 1954 cînd s-au împrumutat numai 1.416.601 cărți.

Cele mai multe cărți au împrumutat bibliotecile comunale situate în preajma Parisului.

Biblioteca noastră în sprijinul sectorului socialist al agriculturii

Având în vedere că una din sarcinile principale ale bibliotecilor raionale și sătești este intensificarea muncii cu cartea în unitățile socialiste, noi am pornit la înființarea de biblioteci mobile în G.A.C.-urile existente în raionul nostru.

Pînă în momentul de față am expediat 9 biblioteci mobile din cele 10 înscrise în planul nostru de muncă. Deoarece numărul de cărți al bibliotecii era prea mic pentru a satisface aprovizionarea acestor biblioteci, am îmbogățit fondul nostru propriu cu încă 1000 exemplare. Pentru fiecare bibliotecă mobilă am alcătuit câte un dosar care cuprinde procesele verbale cu titlurile cărților ce le posedă, referate cu activitatea depusă etc.

Rezultatele muncii noastre s-au văzut imediat. Astfel, după 2 săptămîni de la înființare, biblioteca mobilă de la casa de cultură din G.A.C. Vizurenii care nu avea nici un fel de activitate, a înscris 21 de cititori, iar la Sterian Dumbrava au fost înscrși 17.

Pentru sprijinirea activității caselor de cultură din G.A.C.-uri, am organizat biblioteca casei de cultură din Zorleni și am programat aici o recenzie asupra cărții *Bărăgan* de V. Em. Galan precum și o seară literară model închinată maestrului M. Sadoveanu.

De asemenea, cu ocazia ședinței organizată de raionul de partid cu responsabili caselor de cultură din G.A.C.-uri, am organizat la aceeași bibliotecă o expoziție pe tema **Cum putem obține recolte bogate** și o seară închinată lui M. Eminescu.

Pe ziua de 27 mai am organizat în comuna Dragalina consfătuirea asupra cărții *Desfășurarea* de M. Preda, la care au participat toți bibliotecarii sătești din raionul Birlad precum și directorii de cămine și bibliotecarii din raza comunei. Printre cititorii care au luat cuvîntul s-au numărat și 2 din colectivitățile invitați de noi și anume, Paraschiv Nechifor din G.A.C. Vizurenii și Arsene Nicolae din G.A.C. Sterian-Dumbrava, care au arătat avantajele muncii în colectiv și cantitățile de produse obținute de ei în G.A.C.

După această consfătuire, majoritatea bibliotecarilor sătești și-au luat angajamentul să pregătească în comunele lor consfătuiri cu ajutorul bibliotecii raionale, dat fiind că rezultatele obținute pînă acum în această muncă sînt foarte satisfăcătoare.

ROȘCA ANETA
bibliotecar șef la biblioteca
raională Birlad

Cum se desfășoară concursul „Iubiți cartea” în raionul Tîrgoviște

Încă anul trecut, după apariția Hotărîrii Biroului C.C. al U.T.M. privitoare la concursul „Iubiți cartea” biblioteca noastră în colaborare cu U.T.M. ul, cu raionul de partid, secția de în-

vățămînt și secția culturală au trecut la formarea comisiei permanente și la întocmirea unui plan general de activitate.

Pentru o cit mai bună popularizare a

cărților, colectivul bibliotecii noastre a întocmit liste de recomandare cu cărțile cuprinse în bibliografia obligatorie și cea la alegere pe care le-a afișat în școlile și instituțiile din diferite cartiere ale orașului. Pentru popularizarea concursului am folosit, de asemenea, recenzii, consfătuiri, citiri în grup, expoziții, fotomontaje, seri literare care s-au organizat în localul bibliotecii, în bibliotecile de casă și cercuri de citit.

Datorită acestei activități am reușit să înscrim la concurs la biblioteca noastră un număr de 450 cititori. Pentru a veni în ajutorul cititorilor de la alte biblioteci din oraș, am organizat biblioteci mobile, punând la îndemână celor înscrisi cărțile necesare.

În același timp am antrenat în raion nenumărate biblioteci sătești, ceea ce a contribuit ca în tot raionul să avem 2700 cititori înscrisi dintre care 220 au și reușit la discuții și urmează să primească insigna „Prieten al cărții”.

Problema distribuirii insinelor a provocat însă unele nemulțumiri printre cititori. Unii din aceștia, care s-au înscris

la concurs cu un deosebit avânt și s-au prezentat la discuții bine pregătiți, au rămas dezamăgiți de faptul că nu li s-au dat insignele la care aveau dreptul. Cu toate explicațiile ce s-au dat că pe măsură ce vor veni insignele vor fi împărțite celor care le-au meritat, totuși s-a creat o neîncredere care a dus la demobilizarea oamenilor, îngreunând munca noastră de popularizare a concursului.

Noi am intervenit ca să putem căpăta în cel mai scurt timp posibil numărul necesar de insigne. Pentru vacanța din vara aceasta ne-am propus să organizăm noi recenzii, seri literare, ghicitori literare, pentru a atrage cât mai mulți tineri să se înscrie la concurs. Vom intensifica munca în raion prin organizația U.T.M. și vom urmări realizarea obiectivelor ce ni le-am propus.

NICOARA ELENA

bibliotecar șef la biblioteca raională
Tirgoviște

Din carnetul unei bibliotecare

Cine trece pe la biblioteca sătească de la Poarta Albă, nu se poate să nu răsfoiască cu plăcere carnetul bibliotecarei Arvente Ana, unde va găsi însemnate aspecte multilaterale din activitatea zilnică de popularizare a cărții.

Iată, să ne oprim la pagina în care ea descrie vizita pe care a făcut-o la biblioteca gospodăriei agricole colective din comună. Nu a fost o vizită întâmplătoare. Tov. Arvente a venit să facă aici muncă de îndrumare pentru a ajuta pe noul bibliotecar.

În gospodărie erau puțini cititori. Bibliotecarul nu știa să atragă pe colectivități la bibliotecă, să le dea cărțile care le trebuiau. Tov. Arvente i-a arătat practic cum să-i facă pe oameni să prețuiască și să simtă necesitatea cărții. Împreună s-au dus pe la brigadierii de câmp, zootehnicieni, legumicoli, au stat de vorbă despre munca lor și apoi le-au lăsat câte o carte, două, legate de munca lor.

Brigadierii au aflat multe lucruri din aceste cărți, care le-au folosit în muncă. Când au înapoiat cartea bibliotecarului, nu au uitat să ceară o altă și de atunci multe cărți le-au trecut prin mîini, și multe au învățat din

ele. Când peste o săptămână, tov. Arvente s-a reîntors la gospodărie pentru a aduce cărți și broșuri agrotehnice noi, legate de campania muncilor agricole în curs, a constatat și rezultatele muncii sale.

O altă filă din carnet, o altă însemnare: „concurusul „Iubiți cartea” Pentru bibliotecară concursul este un prilej de a mări numărul de cititori și în același timp de a-i face să prețuiască bogăția de conținut a cărților recomandate de concurs. Cei 32 de participanți, dintre care 13 au și primit insigna de „Prieten al cărții” au cules bogate cunoștințe, pilde de viață și eroism în muncă. Printre ei se află și comunistul Popa Marin, deputat, pe care cărțile citite l-au făcut să vadă și mai mult necesitatea închegării în comună a unei întovărășiri agricole.

Pe o altă filă stă notat „Discuții cu cititorii pe marginea cărților citite”. În bibliotecă sînt multe cărți care vorbesc despre viața colhoznicilor din Uniunea Sovietică, despre drumul care duce pe țărani muncitori spre belșug și bunăstare. Aceste cărți le folosește tov. Arvente pentru a lămuri pe țărani muncitori din comună să intre în întovărășire

sau în colectivă. Și vorbele ei nu au fost aruncate în vânt. Prin munca comuniștilor și a ei, prin tălmăcirea înțelesului acestor cărți, 25 de țărani muncitori au intrat în întovărășirea „Brazdă Nouă” la inițiativa unui fruntaș la citit Ion Bodnarenco. Munca de îndrumare nu încheiază o clipă; zi de zi alți țărani muncitori devin membri ai întovărășirii. De curând a venit printre ei și moș Ion Boșoteanu, fruntaș al recoltelor bogate. Răsfoind mai departe carnetul bibliotecarei de la Poarta Albă găsim alte date, alte fapte. Seară de basme: „Punguța cu doi bani”. Inițierea unei

biblioteci mobile la G.A.C. vizite la cercurile de citit, organizarea bibliotecii din satul Galeșu, etc.

Din toate cite ai citit desprinzi un lucru: o muncă temeinică cu cartea, muncă bazată pe un plan concret, împletit cu viața oamenilor, a satului. Dar mai vezi că toate aceste realizări sînt rodul dragostei de muncă al bibliotecarei Arvente Ana, care înțelege rolul însemnat pe care-l are cartea în viața oamenilor.

ANGHEL ECATERINA

bibliotecar șef la biblioteca raională
Medgidia, regiunea Constanța

Informarea politică — mijloc de mobilizare a țărănimii muncitoare

Țăranii muncitori din satul nostru își manifestă adesea dorința de a cunoaște mai îndeaproape evenimentele interne și externe.

Răspunzînd acestei cerințe colectivul bibliotecii a acordat o mare atenție organizării muncii cu ziarele și revistele și informării politice a țărănilor muncitori.

Prima măsură luată în această direcție a fost legarea colecțiilor de ziare și reviste („Știința”, „Contemporanul”, „Uzina și ogorul”, „Albina”). În felul acesta vor putea fi puse la îndemîna țărănilor muncitori în sala de lectură a bibliotecii, unde pot fi consultate ori cînd și de oricine.

În afară de aceasta, biblioteca a început să organizeze lecturi în colectiv ale articolelor mai importante din ziare și reviste. În acest scop mi-am format un grup de lectori care au sarcina de a citi articolele.

Acești tovarăși explică pe larg cele ce citesc și arată sub ce formă poate aduce țărănimia muncitoare contribuția ei la reușita politicii partidului și guvernului.

O deosebită activitate a depus biblioteca în perioada pregătirilor pentru campania muncilor agricole din acest an, organizînd lectura regulată a articolelor din ziare și reviste. S-a citit printre altele, arti-

colul din ziarul „Știința”: Pregătirea stringerii recoltei, sarcină de seamă. Iar din ziarul „Uzina și ogorul”: Transformarea socialistă a agriculturii — problemă de mare însemnătate.

Rezultate bune a obținut cercul de citit condus de tov. Nicolae Aurelia, care a reușit să lămurească țărănilor muncitori toate problemele ridicate după lecturi.

În afara citirilor zilnice în colectiv a articolelor din presă, biblioteca noastră organizează săptămînal revista presei, care se ține în fiecare miercuri sau vineri, cînd țăranii muncitori vin la bibliotecă în număr mai mare. În munca de informare politică a țărănimii muncitoare ne-am străduit să ajutăm și bibliotecile căminelor culturale din satele Hăbeni, Racovița și Rătoaia, care aparțin de comuna noastră.

Biblioteca a luat din vreme măsurile necesare, ca în timpul secerișului și treieriișului, informarea politică să continue în mod regulat la cele două arii ce vor lua ființă în sat.

MIHAI I. MARIA

responsabila bibliotecii satești din
comuna Bucșani, regiunea Ploiești

Ieri analfabeți - azi cititori frunțași

Covaci Petru este un harnic țaran muncitor din Sighet. Până mai ieri atit dinsul cit și soția lui erau neștiutori de carte. De copii au trudit din greu argăind pe la diferiți bogățani care nici-cînd nu s-au gîndit să-i dea la școală să învețe carte. Le convenea mai bine ca slugile lor să rămînă analfabeți ca să-i poată exploata cit mai crunt.

S-au schimbat însă timpurile. Odată cu instaurarea regimului de democrație populară, în țara noastră, pe lingă altele reforme revoluționare menite să ușureze viața celor mulți, s-a început și o ofensivă culturală pentru lichidarea analfabetismului. Milioane de oameni ai muncii au fost smulși din întinericul neștiinței de carte. Rînd pe rînd analfabeții din cartierul lui Covaci Petru, la îndemnul partidului și cu sprijinul învățătorilor de la școala elementară nr. 5 au prins să slovească și să îndrăgească tot mai mult cartea.

Covaci Petru cu soția lui au rămas cei din urmă. Învățătorilor care veneau să-i lămurească ei le răspundeau adesea: „Noi sîntem bătrîni acum, trecuți de 40 de ani, nu mai avem nevoie de cărți și nici nu mai putem învăța”.

Dar văzînd Covaci Petru că toți vecinii analfabeți se duc la școală rușinat parcă, spuse nevastei sale:

— „Mario, m-am gîndit să nu rămînem numai noi legați la ochi, orbi, să nu știm citi o scrisoare, o gazetă, să nu știm să ne semnăm numele!... Mi-e lehamite să mai trăim în întineric cum ne-au ținut stăpîniți de ieri! Să mergem la școală, să învățăm carte!”

În toamna anului 1952, Covaci Petru cu soția lui, ca doi școlari conștiințoși, au început să meargă la școală de trei ori pe săptămînă frecventînd cursurile de alfabetizare. Prinziind taina slovelor ei au îndrăgît din ce în ce mai mult cartea. Nu se mulțumeau numai cu ceea ce învă-

țau la școală. În timpul liber umblau pe la vecinii știutori de carte și-i rugau să-i ajute la învățatură; din cînd în cînd cheamau și pe învățătoarea de la școală rugînd-o să vină acasă, să repele cu ei ceea ce n-au putut prinde îndeajuns la curs.

Încetul cu încetul au pornit să citească articole din „Scinteia”!

Astăzi cînd îl vezi pe Covaci Petru ieșînd de la biblioteca raională cu un maldăr de cărți în mînă și cînd stai de vorbă cu el, întrebîndu-l ce-a citit și ce i-a plăcut mai mult, nici nu-ți vine să crezi că ai în față pe fostul analfabet.

În acest an, de la 1 ianuarie și pînă acum a citit de la biblioteca raională 86 de cărți. Ceva mai mult, tovarășul Covaci a fost printre primii care a cerut să fie înscris la concursul „Iubiți cartea”. Nu de mult a devenit responsabilul bibliotecii de cartier, instalată în casa lui.

Dacă-l întrebi ce cărți i-au plăcut mai mult, Covaci Petru răspunde înflăcărat și cu oarecare mîndrie: „Anul aceasta mi-au plăcut mult: *Pe drumul belșugului* de E. Camilar, *Raiul și Mitrea Cocor* de M. Sadoveanu, precum și cărțile de popularizare a științei. Multe din cărțile citite, mai ales cele agrotehnice, mi-au ajutat în munca mea de plugar. În casa mea se adună de multe ori țărani muncitori din jur și stăm de vorbă cu toții la sfat, povestînd și discutînd despre cărțile citite. Între mine și vecinul meu Michiș Ion, fost analfabet ca și mine este o adevărată întrecere, care din noi citește mai mult. De cite ori citesc o carte — încheie Covaci Petru — mă gîndesc cu multă recunoștință la partidul nostru drag și la învățăturile care mi-au luat negura de pe ochi, mi-au luminat mintea și m-au făcut să văd altfel viața decît înainte”.

PETRE LENGHEL IZANU
învățător, raionul Sighet, reg. Baia Mare

Calendarul nostru

1 septembrie 1944. A murit Liviu Rebreanu. S-a născut în 1885 la Tirlîșua în Ardeal într-o familie de învățători cu 12 copii, care trăia destul de greu. Rebreanu a început să învețe chiar la școala tatălui său, apoi învață rind pe rind la liceul rîmînesc din Năsăud, la cel german din Bistrița și la cel maghiar de la Sopron, după care pleacă la Budapesta să urmeze medicina. Din cauza lipsurilor materiale e silit să intre într-o școală militară, frecventînd și cursurile facultății de litere și filozofie. În 1908 vine la București, unde începe să traducă, să stilizeze și să redacteze cronici literare la diferite gazete. Primele nuvele și schițe ale lui apar în „Convorbiri critice”, „Lumina” și „Flacăra”. În 1912 Rebreanu le grupează în volumul *Frămîntări* urmat apoi de *Golanii* (1916). De la început Rebreanu se orientează către o literatură realistă și este preocupat de problemele vieții maselor exploatare. Rebreanu s-a făcut cunoscut și apreciat mai ales ca romancier odată cu apariția romanului *Ion* pe care l-a început după răscoalele din 1907 și l-a terminat abia în anul 1920. Urmează o serie de nuvele, apoi romanele *Pădurea spînzuraților* și *Răscoala*. În perioada de reacțiune pe țărîm politică, social și culturală, ce a urmat după Revoluția din Octombrie, în operele lui Rebreanu se simt influențele ideologice ale claselor dominante. În acești ani publică romanele *Adam și Eva*, *Ciuleandra*, *Crăișorul Horia* în care el se desprinde de preocupările vieții și de masele populare. De la Rebreanu ne rămîn însă romanele *Ion*, *Răscoala* și *Pădurea Spînzuraților* care constituie o creație a literaturii rominești.

De consultat: Bălan, D. *Ion*. Răscoala. [Recenzie.] *Tinărul scriitor*, 1954, nr. 11, p. 88—91; Bănulescu, Ștefan: *Popasuri în satul lui „Ion”*. *Gazeta literară*, 5.I.56, p. 4; Bănulescu, Ștefan: *Începutul și sfîrșitul lui „Ion”*. *Gazeta literară*, 12.I.56, p. 3; Crohmălniceanu, Ovid. S.: *Liviu Rebreanu*. București, E.S.P.L.A., 1954 p. 143 (Colecția „Mica bibliotecă critică”); Horodnică Georgeta: *Determinarea socială a eroului*. [Ion. Recenzie.] *Gazeta literară*, 5.V.55, p. 2.; Iosifescu, Silvian: *Răscoala* [Recenzie.] *Scinteia*, 8.VII.54, p. 2.

9 septembrie 1828. S-a născut marele scriitor clasic rus Lev Nikolaevici Tolstoi. Fiu de nobil, Tolstoi și-a petrecut copilăria pe moșia părintească de la Iasnâia Poliana. Activitatea literară a început-o de timpuriu. A colaborat la revista „Sovremeniik” alături de Cernișevski, Dobroliubov, Pisarev și Turgheniev. Din scrierile sale se desprinde atitudinea critică și protestul său împotriva exploatării. El a criticat cu asprime orînduirea socială a vremii lui, fapt ce nu a fost pe placul claselor dominante. Din operele sale literare cele mai de seamă amintim trilogia autobiografică, povestirile din război, romanele *Război și pace*, *Ana Karenîna* și *Învierea* în care demască cu îndrăzneală aspectele negative ale societății din vremea lui. Tolstoi este în același timp autorul unor remarcabile opere teatrale (*Puterea întunericului*, *Roadele învățaturii*, *Cadavrul viu*) care fac parte din tezaurul dramaturgiei ruse.

Lev Tolstoi a murit în anul 1910.

De consultat: Galaction, Gala: *Tolstoi*. În vol.: *Oameni și gânduri din veacul meu*. București, E.S.P.L.A., 1955, p. 210—213; Georgescu, Paul: 125 de ani de la nașterea ma-

relui scriitor clasic rus Lev Nikolaevici Tolstoi. *Scinteia*, 9.IX.53, p. 2; Gorki, M.: *Lev Tolstoi*. În vol.: *Articole literare*. București, Editura Cartea Rusă, 1951, p. 66—107; Gudzi, N. C. *L. N. Tolstoi*. 1828—1910. Monografie. București, Editura Cartea Rusă, 1953, 125 p.; Kernbach, Victor: *Lev Tolstoi*, — călător în România. Veac Nou, 27.I.56, p. 2; Novicov, Mihai: Romanul „Ana Karenina” de L. N. Tolstoi astăzi. În vol.: *Pentru literatura vieții noi*. București, E.S.P.L.A., 1953, p. 336—384, (Colecția „Studii literare”); Petrescu, Cezar: Un titan al literaturii universale — Lev Nikolaevici Tolstoi. *Scinteia tineretului*, 9.IX.53, p. 2; Riurikov, B.: Despre creația lui L. N. Tolstoi și despre unii din comentarii ei. În vol.: *Literatura și viața*. București, Editura Cartea Rusă, 1955, p. 281—302; Vianu, Tudor: Despre construcția „Anei Karenina” de Tolstoi. În vol.: *Probleme de stil și artă literară*. București, E.S.P.L.A., 1955, p. 158—163 (Colecția „Studii literare”) Tolstoi, L. N.: *Teatru*, București, E.S.P.L.A., 1953, 369 p. ([Studiu introductiv.] L. N. Tolstoi — dramaturg de A. I. Gatanian, p. 13—82); Tolstoi, L. N.: *Opere în paisprezece volume*. Volumul I. Copilăria, Adolescența, Tineretea. București, Editura Cartea Rusă, 1953, 337 p. ([Studiu introductiv.] Opera lui Lev Tolstoi de S. Bicikov, p. 7—48); *L. N. Tolstoi în critica rusă*. București, Editura Cartea Rusă, 1950.

14 septembrie. Se comemorează 635 de ani dela mcarrea lui Dante Aligheri, unul dintre cei mai mari poeți ai tuturor timpurilor. Dante aparținea unei familii de origine nobilă, dar care își pierduse aspectul său feudal și trăia în condiții modeste. Rămas orfan, cunoaște condiții grele de viață. În afară de cunoașterea poezilor medievale, el a învățat mult din studierea operelor lui Virgiliu. Manifestându-se împotriva papei Bonifaciu, a fost acuzat de delapidare de bani publici și exilat în Toscana. Refugiat la Verona se îmbolnăvește în cursul unei călătorii la Veneția și moare la 14 septembrie 1321.

Prima lui operă este *Vita Nuova* (Viața nouă) care cuprinde povestea de dragoste a lui Dante pentru frumoasa Beatrice. Opera care îl face însă nemuritor este *Divina Comedie* compusă din trei părți: *Infernul*, *Purgatorul* și *Paradisul*. Primele două părți au apărut recent și în traducere românească.

De consultat: Dante: *Infernul*. București, E.S.P.L.A., 1954, 334 p., (Studiu introductiv de Al. Balaci, p. 5—34) (Colecția „Clasici literaturii universale”).

25 septembrie. Se împlinesc 75 de ani de cind s-a născut în satul Cerna din regiunea Măcinului, Panait Stanciov, cunoscut ca scriitor sub numele de Panait Cerna. După ce termină școala primară din satul său, se înscrie la liceul din Brăila. În liceu citește mult literatura clasică română și străină. Iubea îndeosebi poezia lui Eminescu, iar dintre scriitorii străini prefera pe Tolstoi, Goethe, Zola, Shelley și Byron. În 1909 se înscrie la universitatea din București, la Facultatea de litere și filozofie. Trăind în mizerie, studiind nopți de-a rindul, se îmbolnăvește de tuberculoză.

Admirator al lui Coșbuc și Vlahuță, colaborează la revista „Semănătorul”, întemeiată de ei în 1901. În 1906 își ia licența în filozofie, după care pleacă la Berlin, apoi la Leipzig, unde l-a cunoscut pe Caragiale.

Anul marilor răscoale țărănești 1907, își găsește un larg ecou în opera lui Cerna (*Zile de durere*, *Cindec de noapte*, *Floarea Oltului*, *Poporul*, etc.).

La moartea lui Cerna, în 1913, revista socială „Facla” îi reproduce câteva poezii și vorbește despre el ca despre un tovarăș. Poeziile lui sînt adunate într-un volum apărut în anul 1953 la E.S.P.L.A. în colecția „Biblioteca pentru toți”, cu prilejul împlinirii a 40 de ani de la moartea poetului.

De consultat: Cerna, Panait. *Poezii*. București, E.S.P.L.A., 1953, 190 p. (Prefață de F. I. Bociort, p. 3—24) (Colecția „Biblioteca pentru toți”); Drăgan, Maria: *Poezii*. [Recenzie.] *Tinărul scriitor*, 1954, nr. 6, p. 83—90; Ungureanu, M. Luiza: Panait, Cerna și creația lui. (Comunicare, ținută în cadrul filialei București a Facultății de științe istorice și filologie din R.P.R.) *Limbă și literatură*. 1955, Vol. 1., p. 225—230 (Societatea de științe istorice și filologice).

27 septembrie. Se implinesc 65 de ani de la moartea lui Ivan Alexandrovici Goncearov. S-a născut la Simbirsk (Ulianovsk) la 6 iunie 1812 dintr-o familie de negustori. După terminarea învățământului primar urmează școala comercială și apoi secția de filologie a universității din Moscova, pe care o termină în 1834.

În 1835 pleacă la Petersburg unde lucrează ca funcționar și meditator. În 1846 face cunoștință cu V. G. Belinski și intră în cercul său literar. În 1847 apare în revista „Sovremnik” primul său roman *O istorie obișnuită* care îi aduce o consacrară. Apoi în 1849 apare un capitol din vestitul său roman „*Oblomov*”.

În 1852—1855 Goncearov face o excursie în jurul lumii pe un vas militar, în calitate de secretar al amiralului E. V. Putiatin.

În 1859 apare în revista „Otecestvenie zapischi” întregul roman *Oblomov* care îi aduce o mare popularitate. Dar tot în acești ani se încheie popularitatea literară a scriitorului. El acceptă postul de cenzor, iar ultimul său roman *Obriv* are unele atacuri la adresa lagărului democratic, ceea ce a provocat o ripostă a lui E. Saltikov-Scedrin.

Goncearov a intrat în istoria literaturii ca un mare scriitor realist, ca un continuator al lui Pușkin, Lermontov și Gogol, care a atins mari succese în zugrăvirea influenței mediului social asupra omului, în arta tipizării, în analiza psihologică adâncă a eroilor săi.

Maxim Gorki l-a considerat pe Goncearov ca făcând parte din rîndul titanilor literaturii ruse.

De consultat : Goncearov, I. A. : *Oblomov*. Roman în patru părți. București, Editura Cartea Rusă, 1955, 550 p. (Introducerea editurii, p. 5—15) ; Petroveanu, Mihail : *Oblomovismul — boală a decadenței*. Pe marginea romanului „*Oblomov*” de Goncearov. Viața Românească 1955, nr. 10, p. 106—112.

29 septembrie 1904. S-a născut în satul Vilia din fostul guvernământ Ucrainean al Voliniei, ca fiu al unui muncitor sezonier și al unei spălătorese N. Ostrovski. El a muncit din copilărie ca să-și câștige existența. În 1919 a devenit unul din primii comsomoliști din Ucraina, iar în 1924 este ales membru de partid. În 1925 o boală grea îl imobilizează în pat și ca o consecință a bolii, orbeste complet. De pe patul de boală el conduce cercuri de studii comsomoliste și de partid.

Romanele sale *Așa s-a călît oțelul* și *Născuți în furtună*, constituie o chemare la luptă și vigilență și un mesaj de înflăcărat patriotizm adresat tineretului întregii lumi.

N. Ostrovski a murit în anul 1936.

De consultat : Karavaeva, Ana : *Pilda unui strălucit luptător*. La a 50-a aniversare a nașterii lui Nikolai Ostrovski. Veac nou, 24.IX.54, p. 2 ; Ostrovski N. : *Opere în două volume*. Vol. 1. *Așa s-a călît oțelul*. București, Editura tineretului, 1955, 401 p. (Studiu introductiv.) *Pilda unui mare scriitor comunist* de M. Novicov, p. 5—20) ; Ostrovski N. : *Cuvință, convorbiri*. În vol. : *Despre munca scriitorului*, București, Editura Cartea Rusă, 1955, p. 241—262 ; Tregub, S. : *N. Ostrovski 1904—1936*. București, Editura Cartea Rusă, 1951, 324 p. ; Tregub, S. *Nikolai Ostrovski*. Cu prilejul împlinirii a 50 de ani de la naștere. *Gazeta literară*, 30.IX.54, p. 1 și 2 ; Ungureanu, N. *Insemnări despre N. Ostrovski*. Cu prilejul apariției vol. 1 și 2 din „*Opere*”. *România Liberă*, 20.X.55, p. 2 ; N. A. Ostrovski despre literatură și viață. 50 de ani de la nașterea scriitorului. *Tinărul scriitor*, 1954, nr 9—10, p. 95—99.

BIBLIOGRAFIE

SITUAȚIA POLITICĂ. ECONOMICĂ ȘI POLITICA EXTERNĂ A ȚĂRILOR CAPITALISTE. SITUAȚIA ÎN ȚĂRILE COLONIALE

KARTUN, DEREK: Africa! Africa! — Un continent care se trezește. București, Editura de stat pentru literatură politică, 1956, 145 p., lei 2,50.

Prezentând aspectele cele mai tipice ale colonialismului și în deosebi ale colonialismului britanic în Africa, cunoscutul publicist englez Derek Kartun ridică un puternic act de acuzare împotriva celor care mai încearcă să prelungească asupra popoarelor și să împiedice eliberarea lor națională.

Caracterul hrăpăreț și neîndurător al colonialismului care constituie primul aspect al problemei rezultă din sistemul economic pe care ocupanții l-au impus popoarelor subjugate. Acestea sînt constrînse la o economie bazată pe monocultură, țările lor fiind transformate într-o bază producătoare de materii prime pentru industria metropolitană.

Crunta stare de mizerie, foamea și înfîmîrîre în care sînt ținute masele africane, exploatarea nemiloasă pînă și a copiilor și a femeilor inapte de muncă, reprezintă cel de-al doilea aspect al colonialismului din Africa.

În sfîrșit, un al treilea aspect care se desprinde din cartea lui Derek Kartun, este lupta popoarelor africane pentru eliberare. Autorul prezintă toate formele acestei lupte, începînd cu organizarea muncitorimii africane în sindicate, ale căror acțiuni revendicative sînt susținute de toate popoarele angajate în bătălia pentru lichidarea colonialismului, precum și lupta armată în centrul căreia stă dorința fermă a africanilor de a avea dreptul de a-și hotărî singuri viitorul, de a scutura pentru todeauna dominația străină și de a intra cu drepturi egale în rîndul statelor libere și independente.

WOLFF, J.: În țara celor o mie de insule. Indonezia de azi. Note de călătorie. București, Editura de stat pentru literatură politică, 1956, 157 p., lei 2,60.

Cartea conține impresiile călătoriei fă-

cute în Indonezia de fruntașul sindical olandez J. Wolff, participant la lucrările conferinței naționale a Federației Centrale a Sindicatelor din Indonezia.

În cursul vizitelor făcute în Iava și Sumatra, autorul a cules un bogat material faptic din viața poporului indonezian, care l-a făcut să ajungă la concluzia că imperialismul olandez continuă să domine în economia Indoneziei. În timp ce imperialiștii olandezi, la care s-au adăugat după ultimul război mondial și cei americani, pompează din țară bogății enorme, poporul indonezian trăiește în condiții deosebit de grele. Grăitoare sînt în această privință capitolele *Kampongurile* (cartiere de locuit) și *La Vonosari* (mor oamenii). Primul capitol ilustrează condițiile mizere de locuit ale muncitorilor indonezieni. Cel de-al doilea capitol zugrăvește lipsa acută de alimente ce se resimte în unele regiuni ale Indoneziei și din care cauză mase însemnate ale poporului indonezian sînt condamnate la foamete.

Cartea lui Wolff arată lupta de eliberare națională a poporului indonezian pentru lichidarea rămășițelor coloniale și realizarea Irianului de vest, rămas sub stăpînirea Olandei, la Republica Indonezia. Uniți în puternice organizații de luptă, cum sînt Federația centrală a Sindicatelor din Indonezia (S.O.S.B.I.) care numără 2.500.000 de membri, mișcarea țărănească indoneziană (B.T.I.) ș. a., poporul indonezian duce o luptă continuă împotriva forțelor reacționare din țară și a imperialiștilor străini care caută să împiedice dezvoltarea Indoneziei în direcția înfăririi independenței economice și politice.

ȘTIINȚE ALE NATURII

GALȚOV, A. P.: Cum se prevede vremea. București, Editura Cartea Rusă, 1956, 152 p., lei 1,75 (Colecția „Știința pentru toți”).

Broșura cuprinde o scurtă expunere a cunoștințelor cu ajutorul cărora se stabilesc cauzele principale ale fenomenelor care determină schimbările atmosferice.

aceste cunoștințe fiind indispensabile pentru prevederea stării timpului. Autorul inițiază pe cititori asupra mijloacelor cu care se măsoară vântul, temperatura, umezăala aerului, presiunea atmosferică, cantitatea de precipitații etc. Acestea toate la un loc alcătuiesc așa zisele „elemente meteorologice” necesare pentru a prevedea, fenomenele ce vor influența starea timpului, dînd astfel posibilitate meteorologilor să întocmească prognozele de scurtă sau de lungă durată și să avizeze secțiile interesate dacă timpul va fi închis, senin, ploios, sau vor fi precipitații puternice. În ce privește prognozele locale stabilite prin unele semne populare, cele mai multe din acestea sînt rămășițele unor superstiții și prejudecăți religioase care n-au nimic comun cu explicația științifică a fenomenelor din natură. Autorul arată în ce condiții există totuși posibilitatea pentru orice individ de a face singur prevederea timpului pentru o durată scurtă, ținînd seama în general de nori și ceață, de temperatura aerului, de vînt, presiune, diverse fenomene luminoase și fenomene electrice pe care le înregistrează aparatele de radio.

Autorul își încheie lucrarea arătînd că prevederea timpului nu înseamnă încă dirijarea lui după dorința noastră, dar că dat fiind stadiul avansat al meteorologiei, nu este exclus ca într-un viitor apropiat problema complicată a determinării după necesitate a proceselor atmosferice să fie rezolvată.

LITERATŪRA

BHATTACHARYA, BHABANI: *Foamete în Bengal*. București, E.S.P.L.A., 1956, 310 p., lei 4,40.

Romanul tînarului scriitor indian B. Bhattacharya evocă una din cele mai dramatice perioade din istoria contemporană a țării sale, perioada 1942—1943 cînd, în plin război mondial India a fost bîntuită de o foamă cumplită. Trei milioane de oameni au fost secerăți de foamă numai în Bengal și moartea lor este datorită unei îndelungi și sistematice secătuiri a țării de către coloniști.

Subiectul ne introduce în mijlocul burgheziei indiene din Calcutta, a țărănilor din Baruni — un sat literalmente sărăcit — și printre muncitorii fabricelor din capitala Bengalului. Tînarul Rahul Basu, care este un intelectual format de către bunicul său, Devata, unul din conducătorii mișcării de eliberare a Indiei, la școala patriotismului fierbinte și a adevărului social, se avîntă cu hotărîre în lupta poporului asuprit și înfometat.

Viața de mizerie a maselor sub genunchiul colonial și al virfurilor reacționare ale burgheziei băștinașe, este redată în toată tragedia ei mai ales cînd e vorba de proletariatul agricol și pescarii exploatați și hăituiți de stăpînire, prin jandarmi și perceptori, pentru biruri.

Din cauza foametei și a molimelor din Bengal — provincie bogată din timpuri străvechi — țărăniile pornesc în convoaie către oraș, uude îi așteaptă aceiași foamete și exploatare. Mulți însă nu mai ajung, deoarece cad de foamă, pradă animalașilor flămînde.

Alături de figuri luminoase, care înțeleg că numai prin rezistența opusă asupritorilor vor răpune politica nemiloasă a colonialismului și își vor cîștiga libertatea, apar și profitorii vremurilor tulburi, cit și exploatații băștinași, unelte ale colonialiștilor, completînd un tablou larg al necruțătorului mecanism organizat de colonialism pentru stoarcerea pămînturilor cîropite.

Rod al unei amare experiențe, romanul *Foamete în Bengal*, este un act de acuzare îndreptat cu tărie împotriva colonialismului, fiind în același timp o expresie a stării de spirit a popoarelor Indiei dornice de pace și de libertate.

GRUNBERG, KARL: *Ard zările*. București, E.S.P.L.A., 1956, 305 p., lei 5,10.

Aparut prima oară în anul 1928, romanul *Ard zările* zugrăvește o etapă importantă din istoria clasei muncitoare germane de acum aproape patru decenii. Romanul oglindește veridic evenimentele legate de lovitura de stat cunoscută sub numele de „Putsch-ul” lui Kapp, din Germania anului 1920, localizate într-un important centru industrial german cu numele închipuit de Swertrup. Eroul principal al cărții este studentul Ernst Sukrow, un tînar idealist, care atras de frumusețea ideilor socialiste și de viața muncitorească, vrea să se facă muncitor și vine la Swertrup. În urma legăturilor pe care și le face aici, el se înscrie în partidul social-democrat. Început cu încredințarea că nu aici îi era locul și atunci cînd evenimentele se precipită, el trece de partea poporului, a comunistilor aflați în fruntea lui, care dau o ripostă hotărîtă încercării făcute de militarismul german în frunte cu Kapp de a forma un nou guvern în scopul readucerii monarhiei și instituirii dictaturii militare. Datorită luptei muncitorilor, înecarea militarismului este înfrîntă. Revenit însă la putere, guvernul social-democrat de dreapta dispune dezarmarea forțelor

muncitorești, dezlănțuind, contrar angajamentelor luate, represalii sângeroase împotriva clasei muncitoare. Lectura romanului ne face însă să simțim că înfringerea proletariatului nu este decât momentană, că e doar un episod al unei lupte care pînă la sfîrșit trebuie să fie încununată de succes.

POLEVOI, BORIS: *Aurul*. București. Editura tineretului, 1956, 582 p., lei 10,40 (Colecția „Cutezătorii“).

Ne aflăm în primele zile ale dezlănțuirii criminalei agresiuni fasciste împotriva Uniunii Sovietice.

Funcționarii sucursalei Băncii de stat dintr-un oraș situat în imediata apropiere a frontului fac ultimele pregătiri pentru evacuarea bunurilor și arhivei băncii într-o zonă mai ferită. În ultimul moment, Mitrofan Ilici Korețki, bătrînul casier al băncii, un exemplu de cinste și devotație, față de statul sovietic, simțindu-se slab și neputincios de a porni la un drum atât de greu și plin de pericole, se hotărăște să rămînă pe loc în orașul în care se află mormîntul soției lui, de care îl leagă atîtea amintiri. El se întoarce la bancă fără bagaj, ca să aducă hotărîrea sa la cunoștința directorului. Dar, ajuns aici cu o mică întârziere, el nu mai poate de cît să constate că mașinile cu bunurile și funcționarii au plecat. Într-unul din birourile băncii, el o găsește pe Musia Volkova, o tinăra dactilografă, care ca și dînsul venise cu întârziere și care plîngea cu disperare că nu se mai putea evacua. O clipă mai tîrziu, în bancă intră doi muncitori de la căile ferate, un mecanic și un șef de tren, care aduc un sac cu aur și bijuterii salvate de ei de pe teritoriul ocupat pentru a-l preda băncii ca să fie pus la adăpost. Ei predau celor doi funcționari sacul cu aur, și pleacă. Între timp frontul a depășit orașul. Cei doi funcționari, paznici ai neprețuitei comori, se hotărăsc să facă tot ce le stă în putință ca să transporte valorile pe „pămîntul cel mare“. Și ei pornesc la drum, luptînd cu neînchipuite greutăți. Bătrîn și slab, Mitrofan Ilici Korețki se îmbolnăvește pe drum și moare. Dăr el a izbutit să-i insuflă Musiei Volkova acea conștiință a datoriei care-l va da curajul și puterea de a duce mai departe misiunea. Ea intră în legătură cu un detașament de partizani, cu ajutorul cărora va reuși să transporte la locul convenit aurul, care altfel ar fi căzut în mîinile dușmanului.

LITERATURA PENTRU TINERET
VASILENKO, I.: *Povestiri*. București, Editura tineretului, 1956, 624 p., 10,20 lei.

Povestirile lui Vasilenko au un caracter autobiografic și ele poartă pe cititori în anii care au precedat Marea Revoluție Socialistă din 1917 ca și în anii de după instaurarea puterii sovietice. Eroii sînt în cea mai mare parte tineri și copii, cum sînt de pildă, Artiomka și Kostea. Acesta din urmă muncește din greu, lipsit de bucuriile care pot însemna viața unui copil, pînă în ziua cînd un actor ambulant îi oferă un dar deosebit: o cutie cu un resort muzical și niște figurine care dansează. Dar fericirea e de scurtă durată, căci darul acesta minunat e confiscat de un polițist. Kostea însă nu înțelege să se resemneze în fața acestui fapt care-l deposedează de ceea ce avea el mai de preț. Ajutat de prietenul său Artiomka el reușește să reintre în posesia jucăriei. Pe Artiomka îl regăsim apoi în alte trei povestiri, unde după felurite peripecii interesante, asistăm la transformarea lui dintr-un tinerel firav și timid, născut și trăit în condițiile de mizerie de pe timpul regimului de exploatare, într-un ilăcău demn și conștient pe care puterea sovietică l-a educat și l-a învățat să prețuiască viața și să lupte cu dîrzenie pentru apărarea ei împotriva bandiților albi. Aceleași sentimente frumoase le vădese tînărul Artiomka în relațiile lui de prietenie, ca și în dragoste.

Suferințele celor mici în epoca dinaintea Revoluției, lupta muncitorilor pentru o viață mai bună și eroismul cu care ei consolidează primele cuceriri ale Revoluției sînt înălțate în povestirile *Nodul gordian*, *Șoricelul*, etc.

Vasilenko descrie, de asemenea, aspecte caracteristice din anii cînd statul sovietic s-a întărit prin hărnicia și munca plină de abnegație a celor mai buni li ai săi și cînd mărețele realizări obținute s-au oglindit în viața nouă a tineretului (*Steluța*, *În rîndul întii*, *O felită frumoasă* etc.) precum și din anii cînd întregul popor sovietic s-a ridicat în războiul contra fasciștilor cotropitori și cînd pînă și copiii au luptat cu prețul vieții împotriva dușmanului. Aceste aspecte sînt surprinse în povestirile *Planul vieții*, *Alioșa trăiește*, *Cădranul solar*, *Ordinul comandantului*, *Noroc de-așa protector*, și altele.

Scrise într-un limbaj simplu și cu un umor neforțat, povestirile lui I. Vasilenko constituie, o lectură pe cît de atractivă pe atît de educativă pentru tinerii cititori.

**Abonamentele se fac la toate oficiile
poștale prin factorii poștali și difuzorii
voluntari din întreprinderi și instituții.**